

Департамент освіти і науки
Київської обласної державної адміністрації
Комунальний навчальний заклад
Київської обласної ради
«Київський обласний інститут післядипломної освіти
педагогічних кадрів»

*ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ
ЗБІРНИК*

8(214)/2018

СЕРПЕНЬ

Інформаційно-методичний збірник

Спеціалізоване педагогічне видання департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації та Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»

Передплатний індекс – 02136

Реєстраційне свідоцтво КІ № 424 від 20.12.1999 р.

Матеріали збірника структуровано за розділами: «100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського», «Професійний розвиток керівників і педагогічних працівників закладів освіти», «Науково-методичне забезпечення освіти».

У розділі I «100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського» уміщено наказ департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 19.07.2018 № 207 «Про відзначення 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського у закладах освіти Київської області».

У розділі II «Професійний розвиток керівників і педагогічних працівників закладів освіти» представлено публікацію про обласний серпневий форум освітян «Реформування системи освіти Київської області: висока якість освіти, інтеграція у світовий простір, децентралізація – регіональні пріоритети», інформацію про діяльність КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» у 2017/2018 н. р., інформацію про результати курсів підвищення фахової кваліфікації за дистанційною формою навчання у 2017/2018 н.р.

У розділі III «Науково-методичне забезпечення освіти» уміщено публікації про структуру та змістове наповнення інформаційно-методичного збірника «Методичний poradник: організація та зміст освітньої діяльності у 2018/2019 навчальному році»; організацію, зміст та навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» в закладах загальної середньої освіти Київської області; упровадження курсу «Культура добросусідства» в закладах освіти Київщини.

© Департамент освіти і науки
Київської обласної державної адміністрації, 2018
© Комунальний навчальний заклад
Київської обласної ради
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти педагогічних кадрів», 2018

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЗБІРНИК 8(214), 2018

ПЕРЕДМОВА.....	4
РОЗДІЛ І. 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО.....	6
1.1. Про відзначення 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського у закладах освіти Київської області.....	6
РОЗДІЛ ІІ. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.....	11
2.1. Обласний серпневий форум освітян «Реформування системи освіти Київської області: висока якість освіти, інтеграція у світовий простір, децентралізація – регіональні пріоритети»....	11
2.2. Інформація про діяльність КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» у 2017/2018 навчальному році.....	26
2.3. Інформація про результати курсів підвищення фахової кваліфікації за дистанційною формою навчання у 2017/2018 навчальному році.....	44
РОЗДІЛ ІІІ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ...	54
3.1. <i>Матушевська О.В.</i> Про структуру та змістове наповнення інформаційно-методичного збірника «Методичний порадник: організація та зміст освітньої діяльності у 2018/2019 навчальному році».....	54
3.2. <i>Седеревічене А.О.</i> Організація, зміст та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» в закладах загальної середньої освіти Київської області.....	60
3.3. <i>Микитюк Л.В.</i> Упровадження курсу «Культура добросусідства» в закладах освіти Київщини.....	64

Шановні читачі інформаційно-методичного збірника!

Пропонуємо вашій увазі двісті чотирнадцятий випуск збірника, над яким працювали редакційна колегія та авторський колектив. Матеріали цього випуску збірника (№ 8/214, 2018) структуровано за розділами: **«100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського», «Професійний розвиток керівників і педагогічних працівників закладів освіти», «Науково-методичне забезпечення освіти».**

У розділі I **«100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського»** уміщено наказ департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 19.07.2018 № 207 **«Про відзначення 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського у закладах освіти Київської області».**

У розділі II **«Професійний розвиток керівників і педагогічних працівників закладів освіти»** представлено публікацію про обласний серпневий форум освітян **«Реформування системи освіти Київської області: висока якість освіти, інтеграція у світовий простір, децентралізація – регіональні пріоритети»**, інформацію про діяльність КНЗ КОР **«Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»** у 2017/2018 н. р., а також інформацію про результати курсів підвищення фахової кваліфікації за дистанційною формою навчання у 2017/2018 н.р.

У розділі III **«Науково-методичне забезпечення освіти»** уміщено публікації про структуру та змістове наповнення інформаційно-методичного збірника **«Методичний poradник: організація та зміст освітньої діяльності у 2018/2019 навчальному році»**; організацію, зміст та навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності за науково-педагогічним проектом **«Інтелект України»** в закладах загальної середньої освіти Київської області; упровадження курсу **«Культура добросусідства»** в закладах освіти Київщини.

Експертизу матеріалів, представлених у розділах збірника, здійснювали:

Бендерець Н.М., в.о. ректора КНЗ КОР **«Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»**, кандидат педагогічних наук;

Алексєєва О.І., проректор КНЗ КОР **«Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»**, кандидат психологічних наук.

Над випуском інформаційно-методичного збірника працювали: **авторський колектив – науково-педагогічні і педагогічні працівники КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»:**

~ ПЕРЕДМОВА ~

Алексєєва О.І., проректор КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат психологічних наук (2.2.);

Бендерець Н.М., в.о. ректора КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук (*передмова, 2.1., 2.2.*);

Борбіт А.В., завідувач відділу дистанційного навчання КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (2.3.);

Костінська О.Л., методист відділу дистанційного навчання КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (2.3.);

Матушевська О.В., методист вищої категорії відділу музейної освіти та бібліотечної справи, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (*передмова, 2.1., 3.1.*);

Микитюк Л.В., методист відділу виховної роботи та позашкільної освіти, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (3.3.);

Седеревічене А.О., старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (3.2.);

відповідальний редактор, літературний редактор: Матушевська О.В.;

комп'ютерне макетування, додрукарська підготовка:

Ткач О.Ю., редактор редакційно-видавничого підрозділу КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».

***Бендерець Н.М.**, в.о. ректора КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук;*

***Матушевська О.В.**, методист відділу музейної освіти та бібліотечної справи, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»*

**РОЗДІЛ І. 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО**

**КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ**

НАКАЗ

м. Київ

від 19.07.2018

№207

Про відзначення 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського у закладах освіти Київської області

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 464-р «Про затвердження плану заходів з відзначення у 2018 році 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського», доручення Київської обласної державної адміністрації від 10 липня 2018 року № 7152/11-08 щодо забезпечення виконання плану заходів з відзначення у 2018 році 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського, з метою належного відзначення 100-річного ювілею від дня народження українського педагога-гуманіста В. Сухомлинського в закладах освіти області,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити:

1.1. склад організаційного комітету з підготовки до відзначення 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського у закладах освіти Київської області (додаток 1);

1.2. план заходів щодо відзначення 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського в закладах освіти Київської області (додаток 2).

2. Комунальному навчальному закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (Н. Бендерець):

2.1. забезпечити науково-методичний супровід організації та проведення заходів, присвячених 100-річчю від дня народження Василя Сухомлинського;

2.2. створити на сайті Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» рубрику «Український педагог-гуманіст Василь Сухомлинський»;

2.3. взяти участь у VII Міжнародній науково-практичній конференції та XXV Всеукраїнських педагогічних читаннях «Василь Сухомлин-

РОЗДІЛ І. 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО

ський у діалозі з сучасністю. Творча спадщина Василя Сухомлинського у вітчизняному і міжнародному вимірах» (4 - 5 жовтня 2018 року, м. Кропивницький та смт Павлиш Онуфріївського району Кіровоградської області).

3. Керівникам місцевих органів управління освітою, закладів вищої та професійної (професійно-технічної) освіти, директорам закладів освіти обласної комунальної власності:

3.1 забезпечити виконання плану заходів щодо відзначення 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського в закладах освіти Київської області;

3.2 надати Комунальному навчальному закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» для узагальнення інформацію про виконання плану заходів до 10.10.2018.

4. Розмістити наказ на сайті департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації та опублікувати в інформаційно-методичному збірнику департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації і Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».

5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора – начальника управління комунальних закладів освіти департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації Ж. Осипенко.

Директор департаменту

В. Рогова

Додаток 1
до наказу департаменту
освіти і науки КОДА
від 19.07.2018 №207

Склад

**організаційного комітету з підготовки до відзначення
100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського
у закладах освіти Київської області**

Бендерець Наталія Миколаївна, в.о. ректора Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук, *голова оргкомітету*;

РОЗДІЛ І. 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО

Балашова Тетяна Анатоліївна, начальник відділу дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, *заступник голови оргкомітету*;

Гуляй Ніна Іванівна, начальник відділу професійної, вищої освіти і науки та інноваційної діяльності департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації;

Бачинська Євгенія Миколаївна, проректор Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук, доцент;

Алексєєва Олена Іванівна, проректор Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат психологічних наук;

Лакіза Олексій Миколайович завідувач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук, доцент;

Довгань Андрій Іванович, завідувач кафедри природничо-математичної освіти та технологій Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук, доцент;

Ковальова Світлана Василівна, завідувач кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук, доцент;

Минзар Світлана Анатоліївна, директор Київського обласного комунального позашкільного навчального закладу «Мала академія наук учнівської молоді»;

Нестерук Тамара Василівна, директор Комунального закладу Київської обласної ради «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини».

**РОЗДІЛ І. 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО**

Додаток 2
до наказу департаменту
освіти і науки КОДА
від 19.07.2018 № 207

**План заходів щодо відзначення 100-річчя від дня народження
Василя Сухомлинського в закладах освіти Київської області**

№ з/п	Захід	Термін	Виконавець
1.	Створення на сайтах закладів освіти та регіональних методичних служб рубрик, де висвітлюватиметься інформація про підготовку до відзначення 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського	липень-серпень 2018 року	Керівники місцевих органів управління освітою, закладів вищої та професійної (професійно-технічної) освіти, директори закладів освіти обласної комунальної власності
2.	Проведення Міжнародної науково-практичної конференції до 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського, м. Бровари	02.10.2018 року	Управління освіти і науки Броварської міської ради, заклади освіти м. Бровари
3.	Оформлення в закладах освіти тематичних виставок до 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського	протягом 2018/2019 н.р.	Керівники закладів вищої та професійної (професійно-технічної) освіти, директори закладів освіти обласної комунальної власності
4.	Організація проведення квестів, брейн-рингів, уроків, бесід, лекцій, семінарів, засідань за круглим столом, науково-практичних конференцій для дітей та учнівської молоді, присвячених життю та діяльності Василя Сухомлинського	протягом 2018/2019 н.р.	Керівники місцевих органів управління освітою, закладів вищої та професійної (професійно-технічної) освіти, директори закладів освіти обласної комунальної власності
5.	Проведення на базі Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» обласних педагогічних читань до 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського	вересень 2018 року	Комунальний навчальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»

**РОЗДІЛ І. 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО**

6.	Оформлення тематичних стендів, виставок дитячих робіт, ілюстрацій до творів Василя Сухомлинського	протягом 2018/2019 н.р.	Комунальний заклад Київської обласної ради «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини»
7.	Організація віртуальної книжкової тематичної виставки «Внесок Василя Сухомлинського в українську педагогіку»		Київський обласний комунальний позашкільний навчальний заклад «Мала академія наук учнівської молоді»
8.	Дослідження учнями-членами Малої академії наук України життєвого шляху та педагогічної спадщини Василя Сухомлинського	протягом 2018/2019 н.р.	Київський обласний комунальний позашкільний навчальний заклад «Мала академія наук учнівської молоді»
9.	Забезпечення участі педагогічних працівників та студентської молоді в VII Міжнародній науково-практичній конференції та XXV Всеукраїнських педагогічних читаннях «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Творча спадщина Василя Сухомлинського у вітчизняному і міжнародному вимірах» (м. Кропивницький та смт Павлиш Онufріївського району Кіровоградської області)	4-5 жовтня 2018 р.	Керівники місцевих органів управління освітою, закладів вищої та професійної (професійно-технічної) освіти, директори закладів освіти обласної комунальної власності
10.	Висвітлення в засобах масової інформації та на сайтах закладів освіти матеріалів про заходи, які проводитимуться в закладах освіти з нагоди відзначення 100-річчя від дня народження В. Сухомлинського	протягом 2018/2019 н.р.	Керівники місцевих органів управління освітою, закладів вищої та професійної (професійно-технічної) освіти, директори закладів освіти обласної комунальної власності

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

2.1. Обласний серпневий форум освітян «Реформування системи освіти Київської області: висока якість освіти, інтеграція у світовий простір, децентралізація – регіональні пріоритети»

23 серпня 2018 року департаментом освіти і науки Київської обласної державної адміністрації проведено обласний серпневий форум освітян «Реформування системи освіти Київської області: висока якість освіти, інтеграція у світовий простір, децентралізація – регіональні пріоритети».

Центральна локація форуму працювала в Білоцерківському національному аграрному університеті та була з'єднана в режимі відеоконференції з 11 закладами освіти, на базі яких відбувалися відкриті коуч-студії для різних категорій педагогічних працівників.

У роботі серпневого форуму взяли участь працівники Міністерства освіти і науки України, науково-дослідних інститутів НАПН України, Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», авторитетних освітянських громадських організацій та понад 1000 працівників системи освіти області: керівники місцевих органів управління освітою, керівники профспілкових освітніх організацій, директори закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти, керівники інклюзивно-ресурсних центрів, учителі початкових класів та англійської мови.

Форум розпочався церемонією урочистого підняття *Державного Прапора України*.

Голова Київської обласної державної адміністрації Олександр Горган привітав педагогів Київщини з початком нового навчального року та наголосив на важливості реформування системи освіти.

Директор департаменту освіти і науки Віра Рогова у своїй доповіді проаналізувала основні тенденції в розвитку системи освіти Київської області, досягнення педагогів, учнів, студентів та визначила пріоритетні напрями реформування і розвитку галузі освіти області у 2018/2019 навчальному році.

Відповідно до *наказу департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 03.08.2018 № 219 «Про організацію та проведення обласного серпневого форуму освітян Київської області у 2018 році»* відкриті *коуч-студії* для керівників і педагогічних працівників закладів освіти працювали за такими актуальними питаннями:

I. «Нова українська школа – простір успіху» (на базі ЗДО № 5 «Капітошка» м. Буча).

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

II. «Опорний заклад освіти» (на базі Опорного закладу освіти Путрівський НВК «Гімназія – загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Васильківської районної ради Київської області).

III. «Нова українська школа» (на базі Опорного закладу освіти «Щасливський НВК «ліцей – загальноосвітня школа I-III ступенів-дитячий садок»).

IV. «Профільна школа» (на базі Боярського НВК «Гімназія – загальноосвітня школа I ступеня»).

V. «Іноземні мови» (на базі Ірпінської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 12 з вивченням іноземних мов (школа лінгвістики) імені З. Алієвої).

VI. «Нова українська школа – простір успіху» (на базі Опорного закладу освіти «Путрівський НВК «Гімназія – загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Васильківської районної ради Київської області»).

VII. «Проектування сучасного науково-освітнього простору Київського обласного територіального відділення МАН у 2018/2019 навчальному році: стратегія, пріоритети, технології, ресурси, прогнозовані результати» (на базі Броварського навчально-виховного об'єднання).

VIII. «Сучасний освітній простір закладу позашкільної освіти: від концепції до реалізації» (на базі Палацу творчості дітей та юнацтва Броварської міської ради).

IX. «Виховання здорової дитини в освітньому просторі закладу освіти: актуальні проблеми та сучасні інноваційні підходи» (на базі Комунального закладу Білоцерківської міської ради «Дитячо-юнацька спортивна школа № 1»).

X. «Професійно-технічна освіта. Концептуальні засади реформування професійної освіти» (на базі Державного закладу освіти «Професійний ліцей м. Українки», Обухівський район).

XI. «Вища освіта. Сучасні аспекти підготовки фахівців у коледжах і технікумах» (на базі Білоцерківського коледжу сервісу та дизайну).

XII. «Методична служба» (на базі Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»).

Висвітлюємо інформацію про *тематику і зміст відкритих коуч-студій* відповідно до програми форуму.

I. Відкрита коуч-студія «Нова українська школа – простір успіху».

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Проект: *«Здорова, успішна дитина – щаслива родина»*

Місце проведення: ЗДО № 5 «Капітошка» м. Буча

Учасники: керівники закладів дошкільної освіти комунальної форми власності Київської області (50 осіб).

Мета: обговорення стратегічних змін у створенні сучасного освітнього простору та освітнього контенту дошкільної освіти як передумова реалізації Концепції «Нова українська школа», забезпечення реалізації проекту «Здорова, успішна дитина – щаслива родина» шляхом упровадження здоров'язберігаючих інноваційних освітніх технологій.

Модератор: *Ківишарь Любов Іванівна*, головний спеціаліст відділу дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації

Питання для обговорення:

1. «Дошкілля – сходинок до Нової української школи» (нормативно-правове забезпечення реформування дошкільної освіти)

Нерянова Світлана Іванівна – начальник відділу дошкільної освіти департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України

2. «Взаємодія «вихователь» - «вчитель» невід'ємна складова успіху дитини» (наступність дошкільної та початкової ланки освіти – сучасний вимір в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа»)

Піроженко Тамара Олександрівна – завідувач лабораторії психології дошкільника Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, доктор педагогічних наук, професор.

3. «Країна дитячих мрій» - скайп-подорож до Центру розвитку дитини «Надія» Запорізької міської ради (ознайомлення з досвідом реалізації проекту «педагогіки батьківства» «Разом з мамою» у групі для дітей віком від 1 до 2 років та діяльністю Центру практичної психологічної підтримки «Шанс»)

Кіченко Ірина Володимирівна – керівник Центру розвитку дитини «Надія» Запорізької міської ради

4. «Здоров'язберігаючий освітній простір – запорука реалізації освітнього контенту» (презентація досвіду роботи з питань реалізації інноваційних здоров'язберігаючих освітніх технологій)

Яценко Алла Володимирівна – керівник закладу дошкільної освіти № 5 «Капітошка» Бучанської міської ради

5. «Сучасні сертифіковані українські технології освіти – неформальна освіта педагогів – шлях до професійного успіху» (презентація

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

практичних можливостей професійного зростання педагогів Центру «СУТО» м. Тернополя)

Ухіна Тетяна Борисівна – директор тренінгового Центру сучасних сертифікованих українських технологій освіти

II. Відкрита коуч-студія «Опорний заклад освіти».

Проект: «Формування нового освітнього середовища як важлива умова модернізації української школи»

Місце проведення: Опорний заклад освіти Путрівський НВК «Гімназія – загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Васильківської районної ради Київської області.

Учасники: керівники опорних закладів загальної середньої освіти Київської області (40 осіб).

Мета: створення сучасного освітнього середовища опорного закладу загальної середньої освіти в умовах Нової української школи.

Модератор: *Бобкова Олена Степанівна*, методист відділу хімії, біології, екології та основ здоров'я КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».

Питання для обговорення:

1. Релятивне управління ефективною освітньою системою

Пастовенський Олександр Вікторович, проректор з науково-методичної роботи Комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради, доктор педагогічних наук.

2. Формування нового освітнього середовища в умовах Нової української школи

Гулько Лілія Вікторівна, завідувача сектором взаємодії з об'єднаними територіальними громадами та опорними школами ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України.

3. Особливості організації освітнього процесу в закладах освіти за новими програмами і підручниками

Бобкова Олена Степанівна, методист відділу хімії, біології, екології та основ здоров'я КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».

4. Психологічні основи моделювання інтегрованого курсу «Людина. Родина. Світ»

Помиткін Едуард Олександрович, директор Психологічного консультативно-тренінгового центру, завідувач відділу психології праці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, доктор психологічних наук, професор;

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Москальова Людмила Юрійвна, проректор з наукової роботи Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, доктор педагогічних наук, професор.

III. Відкрита коуч-студія «Нова українська школа».

Проект: «Упровадження нового змісту початкової освіти в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа»

Місце проведення: Опорний заклад освіти «Щасливський навчально-виховний комплекс «ліцей - загальноосвітня школа I-III ступенів-дитячий садок»

Учасники: учителі початкових класів закладів загальної середньої освіти Київської області (110 осіб)

Мета: обговорення стратегічних векторів, які визначатимуть освітній процес у початкових класах Нової української школи у 2018/2019 навчальному році.

Модератор: *Балашова Тетяна Анатоліївна*, начальник відділу дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти департаменту освіти і науки КОДА.

Питання для обговорення:

1. Психологічні основи моделювання інтегрованого курсу «Людина. Родина. Світ»

Помиткін Едуард Олександрович, доктор психологічних наук, професор, директор Психологічного консультативно-тренінгового центру, завідувач відділу психології праці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України.

Москальова Людмила Юрійвна, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

2. Методичний комплекс Lions Quest для практичного втілення НУШ.

Кепканова Олена, національний тренер Lions Quest в Україні.

3. Педагогічна творчість як засіб реалізації принципу дитино-центризму в освітньому процесі

Йовбак Юрій Юрійович, директор Опорного закладу освіти «Щасливський навчально-виховний комплекс «ліцей – загальноосвітня школа I-III ступенів-дитячий садок»

4. Особливості реалізації багатокomпонентного змісту початкової освіти в умовах становлення Нової української школи у 2018/2019 навчальному році

Ткаченко Аліна Олександрівна, Романюк Ольга Володимирівна,

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

методисти відділу початкової освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»

IV. Відкрита коуч-студія «Профільна школа».

Проект: «Профільна шкільна освіта в контексті змін у системі загальної середньої освіти»

Місце проведення: Боярський навчально-виховний комплекс «Гімназія - загальноосвітня школа I ступеня»

Учасники: Керівники гімназій, ліцеїв, спеціалізованих закладів загальної середньої освіти (51 особа)

Мета: обговорення напрямів діяльності профільної школи в умовах Нової української школи.

Модератори: *Кривша Людмила Вікторівна*, спеціаліст відділу моніторингу та ліцензування освітньої діяльності департаменту освіти і науки КОДА; *Сотніченко Ірина Іванівна*, доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук.

Питання для обговорення:

1. Формування освітнього середовища профільної школи.

Піддачий *Микола Іванович*, доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник лабораторії профільного навчання та профконсультацій Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України

2. Методичний комплекс Lions Quest для практичного втілення НУШ.

Оксана Артеменко, національний тренер Lions Quest в Україні.

3. Профільна школа як засіб диференціації та індивідуалізації навчання

Сотніченко Ірина Іванівна, доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук.

4. Створення інформаційно-освітнього середовища в закладі освіти

Карташова Любов Андріївна, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», доктор педагогічних наук, професор.

5. Авторська школа

Сушко Світлана Миколаївна, директор Боярського НВК «Гімна-

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

зія – ЗОШ I ступеня», спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, відмінник освіти України, Заслужений працівник освіти України.

V. Відкрита коуч-студія «Іноземні мови».

Проект: «Нова українська школа: розвиток ключових компетенцій XXI століття засобами іншомовної освіти»

Місце проведення: Ірпінська спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів № 12 з вивченням іноземних мов (школа лінгвістики) імені З. Алієвої

Учасники: учителі англійської мови, які будуть викладати у 1-х-10-х класах у 2018/2019 н.р. (51 особа)

Мета: обговорення стратегічних напрямів розвитку іншомовної освіти в умовах Нової української школи.

Модератор: *Бендерець Наталія Миколаївна*, в.о. ректора КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук.

Питання для обговорення:

1. Навчально-методичне забезпечення реалізації Концепції Нової української школи

Нестойтер Інна Аркадійвна, методист-консультант представництва видавництва «Макміллан» в Україні

2. Проект Міністерства освіти і науки України та Британської Ради «Пілотування Рамки професійного вдосконалення вчителів іноземних мов».

Неруш Наталія Василівна, директор Хотівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів – гімназія» Києво-Святошинської районної державної адміністрації

3. Сучасні підходи до організації іншомовної освіти в закладі
Арбузіна Людмила Василівна, заступник директора з іноземних мов Ірпінської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 12 з вивченням іноземних мов (школа лінгвістики) імені З. Алієвої.

4. Проект «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти»

Кошарна Оксана Олександрівна, вчитель англійської мови Броварської спеціалізованої школи I-III ступенів Броварської міської ради Київської області;

Криlach Юлія Анатоліївна, Олійник Наталія Олександрівна, вчителі початкових класів Ірпінської спеціалізованої загальноосвітньої

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

школи I-III ступенів № 12 з вивченням іноземних мов (школа лінгвістики) імені З. Алієвої.

VI. Відкрита коуч-студія «Нова українська школа – простір успіху».

Проект: «Інклюзивно-ресурсний центр»

Місце проведення: Опорний заклад освіти «Путрівський навчально-виховний комплекс «Гімназія – загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Васильківської районної ради Київської області»

Учасники: керівники інклюзивно-ресурсних центрів Київської області, керівники закладів освіти обласної комунальної власності (46 осіб)

Мета: обговорення стратегічних питань створення інклюзивного освітнього партнерського кола з усіма учасниками корекційного освітнього процесу, надання якісної освіти та можливостей для особистісного розвитку і становлення дітям з особливими освітніми потребами шляхом реалізації проекту «Нова українська школа».

Питання для обговорення:

1. «Проблемні питання в діяльності інклюзивно-ресурсних центрів та шляхи їх вирішення»

Самсонова Лариса Станіславівна – генеральний директор директорату інклюзивної та позашкільної освіти МОН України.

2. «Інклюзивно-ресурсний центр: очікування суспільства, виклики та перспективи розвитку»

Горбенко Інна Василівна – Київський університет імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук.

3. «Психологічна безпека інклюзивного освітнього середовища в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа».

Панченко Тетяна Леонідівна – викладач кафедри корекційної педагогіки і психології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, кандидат психологічних наук.

4. Презентація автоматизованої системи підтримки діяльності інклюзивно-ресурсного центру (ІСУО Київської області).

Руденко Андрій Сергійович, Соловійова Олена Артурівна – представники ТОВ «Нові знання» (ІСУО Київської області).

5. Питання реформування закладів інституційного догляду

Кабаченко Надія Василівна – проект «Модернізація системи соціальної підтримки населення України» Світового банку та Міністерства соціальної політики України.

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

6. Організація та проведення комплексної оцінки дитини з метою визначення її особливих освітніх потреб (обмін досвідом).

Порошинська Наталія Василівна – директор інклюзивно-ресурсного центру Бучанської міської ради.

VII. Відкрита коуч-студія «Проектування сучасного науково-освітнього простору Київського обласного територіального відділення МАН у 2018/2019 навчальному році: стратегія, пріоритети, технології, ресурси, прогнозовані результати».

Місце проведення: Броварське навчально-виховне об'єднання

Учасники: Представники місцевих органів управління освітою і регіональних методичних служб, які координують роботу з обдарованими дітьми та діяльність районних, міських територіальних відділень Малої академії наук України; керівники закладів освіти, у структурі яких передбачено функціонування Малої академії наук як закладу позашкільної освіти; науковці, педагогічні працівники Київського обласного комунального позашкільного навчального закладу «Мала академія наук учнівської молоді»

Питання для обговорення:

1. Місія і роль Малої академії наук України у Новій українській школі

Дарина Павлова, завідувач сектору моніторингу соціальних досліджень імені О. Яременка, кандидат соціологічних наук;

Оксен Лісовий, директор Національного центру «Мала академія наук України».

2. Пріоритетні напрями реалізації STEM-проекту «Профільні наукові школи» у 2018/2019 навчальному році

Тетяна Пещеріна, заступник директора з навчально-виховної роботи Національного центру «Мала академія наук України», координатор Всеукраїнського проекту «Відкрита освітня лабораторія»

3. Запровадження моделі дистанційного навчання учнів-членів Київського обласного територіального відділення МАН у рамках реалізації проекту «Віртуальна наукова школа»

Олена Домотенко, менеджер програми мережних академій Cisco в Україні

4. Модернізація змісту та модифікація структури науково-освітнього та соціального партнерства територіальних відділень МАН із закладами вищої освіти та провідними науковими установами України у рамках проекту «Відкриваємо світ науки разом»

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Тетяна Димань, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності Білоцерківського національного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Сергій Кваша, проректор з навчальної і виховної роботи Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор економічних наук, професор, академік Національної академії аграрних наук, заслужений діяч науки і техніки України, член Президії Київського обласного територіального відділення НАН

5. Участь у міжнародних проектах та програмах як можливість особистісного розвитку та інтенсивного продукування науково-дослідницької діяльності учнівської молоді

Світлана Лихота, заступник директора з методичної роботи Національного центру «Мала академія наук України», координатор міжнародної програми «DestinationImagination»;

Надія Торбін, керівник гуртка КОК ПНЗ «Мала академія наук учнівської молоді», учасник стажування на базі лабораторії ЦЕРН – Європейського центру ядерних досліджень у рамках програми UkrainianTeacherProgramme.

VIII. Відкрита коуч-студія «Сучасний освітній простір закладу позашкільної освіти: від концепції до реалізації».

Місце проведення: Палац творчості дітей та юнацтва Броварської міської ради

Учасники: директори закладів позашкільної освіти (80 осіб)

Модератор: **Ольга Просіна**, доцент кафедри філософії і освіти дорослих Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України, кандидат педагогічних наук

Питання для обговорення:

1. Упровадження інноваційного менеджменту в діяльність сучасного закладу позашкільної освіти

Ольга Просіна, доцент кафедри філософії і освіти дорослих Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України, кандидат педагогічних наук

2. Модернізація змісту позашкільної освіти Київщини у вимірах сучасності. Презентація регіональної моделі системи позашкільної освіти

Тамара Нестерук, директор Комунального закладу Київської обласної ради «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини»

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

3. Сучасні тенденції упровадження в освітній процес закладів позашкільної освіти проєктів та тренінгових програм з національно-патріотичного виховання

Тарас Рондзістий, директор Центру Національного Відродження, радник Міністра освіти і науки України

4. Лідерський рух сьогодення – погляд у майбутнє: 3D лідерство: вектори діяльності; профорієнтаційні start-up проєкти: інноваційні практики

Світлана Бут, головний спеціаліст відділу позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України

Катерина Гармаш, методист методичного відділу Комунального закладу Київської обласної ради «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини»

5. Технології та перспективи інклюзивної практики в освітньому просторі позашкілля. Шляхи реалізації проєкту «Світ позашкілля для особливої дитини»

Олена Литовченко, старший науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук;

Валентина Павлученко, директор Палацу творчості дітей та юнацтва Броварської міської ради

IX. Відкрита коуч-студія «Виховання здорової дитини в освітньому просторі закладу освіти: актуальні проблеми та сучасні інноваційні підходи».

Місце проведення: Комунальний заклад Білоцерківської міської ради «Дитячо-юнацька спортивна школа № 1»

Учасники: директори дитячо-юнацьких спортивних шкіл та спеціалізованих закладів спортивного спрямування обласної комунальної власності (50 осіб)

Модератори: *Ігор Малинський*, директор навчально-наукового інституту спеціальної фізичної і бойової підготовки та реабілітації Університету державної фіскальної служби України, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор, «Заслужений працівник фізичної культури і спорту» та «Заслужений тренер України»; *Станіслав Федоров*, президент Міжнародної федерації військово-спортивного хортингу, член Президії української федерації хортингу, майстер спорту міжнародного класу з хортингу; *Віктор Куйбіда*, декан факультету фізичного виховання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

університет імені Григорія Сковороди», кандидат біологічних наук, доктор історичних наук, доцент, Заслужений працівник освіти України.

Питання для обговорення:

I майданчик

«Виховання здорової дитини в освітньому просторі закладу освіти: актуальні проблеми та сучасні інноваційні підходи»

Борис Чернуха, начальник відділу спорту Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України;

Віктор Куйбіда, декан факультету фізичного виховання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», кандидат біологічних наук, доктор історичних наук, доцент, Заслужений працівник освіти України;

Олексій Лакіза, майстер спорту, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри дошкільної і початкової освіти та менеджменту Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»;

Юрій Гончаренко, директор Комунального закладу Білоцерківської міської ради «Дитячо-юнацька спортивна школа №1»

II майданчик

«Становлення успішного юного спортсмена: шляхи співпраці закладів освіти із фізкультурно-спортивними організаціями, спілками, федераціями, батьківською громадою»

Сергій Тимофєєв, начальник управління фізичної культури та спорту Київської обласної державної адміністрації;

Станіслав Федоров, президент Міжнародної федерації військово-спортивного хортингу, член Президії української федерації хортингу, майстер спорту міжнародного класу з хортингу;

Олександр Чигирин, директор Комунального вищого навчального закладу Київської обласної ради «Броварське вище училище фізичної культури», голова громадської організації «Спортивна Спілка учнівської молоді Київської області»;

Анатолій Ільченко, начальник Київського обласного відділення (філії) Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України

X. Відкрита коуч-студія «Професійно-технічна освіта. Концептуальні засади реформування професійної освіти»

Місце проведення: Державний заклад освіти «Професійний ліцей м. Українки», Обухівський район

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Учасники: директори закладів професійної (професійно-технічної) освіти; роботодавці, науковці (40 осіб)

Мета: визначення пріоритетів розвитку професійної (професійно-технічної) освіти Київської області. Шляхи реалізації пріоритетів професійної (професійно-технічної) освіти

Модератор: *Г.М. Романова*, заступник директора з наукової роботи, старший науковий співробітник лабораторії «Технології професійного навчання» Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України, професор.

Питання для обговорення:

1. Ключові компоненти сучасної професійної (професійно-технічної) освіти

Романова Ганна Миколаївна, заступник директора з наукової роботи, старший науковий співробітник лабораторії «Технології професійного навчання» Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України, професор.

2. Навчально-практичні центри – крок до модернізації професійної (професійно-технічної) освіти

Коваленко Сергій Петрович, державний експерт експертної групи з питань управління та державно-приватного партнерства директорату професійної освіти Міністерства освіти і науки України

3. Соціальне партнерство у сфері професійної освіти: упровадження елементів дуальної системи навчання

Кураченко Антоніна Олексіївна, заступник директора заводу пакувального обладнання «Термопак»

4. Консолідація інституцій для успішного впровадження інклюзивної освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти

Постоленко Людмила Миколаївна, директор Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Васильківський професійний ліцей»

XI. Відкрита коуч-студія «Вища освіта. Сучасні аспекти підготовки фахівців у коледжах і технікумах»

Місце проведення: Білоцерківський коледж сервісу та дизайну

Учасники: директори закладів освіти, які, згідно з установчими документами, мають статус закладів вищої освіти І-ІІ р.а. (30 осіб)

Мета: визначення пріоритетів розвитку закладів освіти, які, згідно з установчими документами, мають статус закладів вищої освіти І-ІІ р.а.

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Модератор: *Каленський Андрій Анатолійович*, завідувач лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України, доктор пед. наук, доцент

Питання для обговорення:

1. Пріоритети державної політики у сфері фахової передвищої освіти

Шикова Олена Миколаївна, державний експерт директорату вищої освіти і освіти дорослих Міністерства освіти і науки України

2. Фахова передвища освіта: концептуальні засади стандартизації підготовки молодших спеціалістів

Каленський Андрій Анатолійович, завідувач лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України, доктор пед. наук, доцент

3. SMART освіта у коледжах і технікумах

Прохорчук Олександр Михайлович, виконуючий обов'язки завідувача лабораторії електронних навчальних ресурсів Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України, кандидат педагогічних наук

4. Етичні аспекти у професійній діяльності викладача.

Каленський Андрій Анатолійович, завідувач лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України, доктор пед. наук, доцент

5. Система зворотного зв'язку «студент-директор-студент «SARAFAN to.me».

Шалений Владислав Володимирович, керівник розвитку сервісу зворотного зв'язку Міжнародної компанії «4Service»

6. Програмний продукт для проведення вступної кампанії «АРМ «Приймальна комісія ВНЗ».

Овчарик Роман Юрійович, доцент кафедри обліку і оподаткування Київського кооперативного інституту бізнесу і права, відповідальний секретар приймальної комісії, канд. екон. наук

XII. Відкрита коуч-студія «Методична служба»

Проект: «Регіональна методична служба: вектори змін у контексті Нової української школи»

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Місце проведення: Комунальний навчальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»

Учасники: керівники регіональних методичних служб Київської області (40 осіб)

Мета: моделювання організації науково-методичної роботи регіональних методичних служб у контексті Нової української школи

Модератор: *Бачинська Євгенія Миколаївна*, проректор КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук, доцент

Питання для обговорення:

1. Сучасні тенденції інноваційної освітньої діяльності в Україні

Кириленко Світлана Володимирівна, начальник відділу інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, кандидат педагогічних наук.

2. Модернізація методичної служби в освітньому просторі Київщини

Бачинська Євгенія Миколаївна, проректор КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук, доцент

3. Моделювання організації науково-методичної роботи регіональних методичних служб у 2018/2019 навчальному році

Паливода Інна Павлівна, завідувач відділу координації методичної роботи та неперервної педагогічної освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»

Стадніченко Галина Михайлівна, Галашевська Світлана Вікторівна, Вихрестенко Жанна Володимирівна, методисти відділу координації методичної роботи та неперервної педагогічної освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».

Використані ресурси:

1. Наказ департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 03.08.2018 № 219 «Про організацію та проведення обласного серпневого форуму освітян Київської області у 2018 році» [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.kyiv-oblosvita.gov.ua/images/banners/2018/08/219_2018.pdf. – Назва з екрана.

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

2. Обласний серпневий форум освітян «Реформування системи освіти Київської області: висока якість освіти, інтеграція у світовий простір, децентралізація – регіональні пріоритети» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.kyiv-oblosvita.gov.ua/10972-oblasnij-serpnevij-forum-osvityan-kijivshchini>. – Назва з екрана.

3. Програма обласного серпневого форуму освітян «Реформування системи освіти Київської області: висока якість освіти, інтеграція у світовий простір, децентралізація – регіональні пріоритети». – Київ, 2018. – 20 с.

2.2. Інформація про діяльність КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» у 2017/2018 н. р.

Відповідно до рішення Київської обласної ради VII скликання від 27.04.2018 № 432-21-VII «Про затвердження статутів комунальних підприємств та закладів Київської обласної ради у новій редакції» з 18 червня 2018 року – дня внесення змін до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань – **Комунальний вищий навчальний заклад Київської обласної ради «Академія неперервної освіти» офіційно має назву – Комунальний навчальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».**

Діяльність Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (далі – Інститут) проводиться відповідно до чинного законодавства України. Зокрема, у 2017/2018 н. р. Інститут виконував і неухильно дотримувався основних напрямів діяльності, що зазначені у Програмі соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2018 рік (у новій редакції) та Програмі розвитку системи освіти Київської області на 2016-2018 роки (у новій редакції).

Система підвищення фахової кваліфікації. У 2017/2018 навчальному році підвищення фахової кваліфікації педагогічних працівників системи дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти області здійснювалося за різними формами і технологіями на базі закладу післядипломної освіти та в опорних закладах освіти області. Всього навчанням було *охоплено 5586 осіб (5578 у 2016/2017 н.р.)* відповідно до замовлень і запитів.

З метою вдосконалення професійної компетентності керівних кадрів і педагогічних працівників закладів освіти області, рішенням Вченої

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

ради внесено зміни до відповідних положень закладу та затверджено таку документацію: *«Положення про організацію освітнього процесу в КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» (протокол № 2 від 31.01.2018); «Положення про організацію курсів підвищення кваліфікації педагогічних та керівних кадрів у КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» (протокол № 2 від 31.01.2018).* У документах зазначено, що відповідно до Закону України «Про освіту» з нового 2018/2019 н.р. підвищення кваліфікації педагогічних працівників буде здійснюватися за освітніми програми обсягом 150 год. за різними формами, тривалістю та видами освіти, включаючи інформальну.

Протягом навчального року оновлено змістове наповнення курсів підвищення фахової кваліфікації для всіх категорій слухачів та реалізовано програми **236 курсів** (237 у 2016/2017 н.р), на яких за очною формою навчалося **4349 осіб** (3192 у 2016/2017 н.р.), очно-заочною, у тому числі пролонгованою – **541 особа** (1639 у 2016/2017 н.р.), дистанційною – **696 осіб** (747 у 2016/2017 н.р).

Також у 2017/2018 н.р. розпочали навчання курси за очно-заочною пролонгованою формою на базі обласних шкіл передового педагогічного досвіду (ОШППД) та обласних опорних закладів освіти (ООЗО), а саме, – **214 педагогів** (9 курсів).

Підвищення рівня компетентності педагогічних працівників щодо надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами забезпечено *спецкурсом «Організація інклюзивного навчання»*, який включено в програми курсів підвищення фахової кваліфікації для всіх категорій слухачів.

Спостерігаємо тенденцію у зацікавленні освітян програмами очних фахових курсів і курсів з актуальних проблем розвитку освіти.

У Київській області постійно здійснюється робота щодо забезпечення належних умов для організації дистанційного навчання керівних і педагогічних кадрів. Для забезпечення курсів підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання розроблено 42 програмно-методичні комплекси, які ліцензовані МОН України серія АЕ (№ 527145 від 09.09.2014). На базі закладів освіти, регіональних методичних служб області функціонує **96** (91 у 2016/2017 н.р) центрів дистанційного навчання.

Упродовж 2017/2018 н.р. слухачі курсів підвищення кваліфікації працювали з базами даних і змістовим наповнення програмно-методичних комплексів для підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання на платформі **A-Tutor** та частково на платформі **Moodle**.

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Педагогічні працівники закладів освіти області, які проходили курси підвищення кваліфікації за дистанційною формою мали можливість пройти навчання за декількома спеціальностями одночасно. Так **43%** педагогів навчалися за однією (42 % у 2016/2017 н.р), **34%** педагогів – за двома (33 % у 2016/2017 н.р), **23%** педагогів – за трьома спеціальностями (25 % у 2016/2017 н.р). Це дозволило у повній мірі забезпечити можливості для проходження педагогічним працівниками курсового навчання.

Відповідно до зміненої організаційної моделі курсів підвищення фахової кваліфікації педагогічних кадрів у звітний період для педагогів, які бажають отримати додаткові спеціальності, організовано проміжну сесію.

Здійснюється підготовка педагогів до проведення занять за дистанційною формою навчання. Науково-методичними працівниками інституту видало методичний збірник «Використання систем дистанційного навчання E-Science, T-Learning для підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання» (Борбіт А.В., Мазуркевич І.В., Костінська О.Л.).

Розпочато роботу зі створення дистанційних курсів для керівників гуртків, туристсько-краєзнавчого напрямку та еколого-натуралістичного напрямку.

Щодо питання розвитку неформальної освіти в регіоні інформуємо, що у жовтні 2017 року завершено освітній проект «Регіональний центр освіти дорослих – територія розвитку людини та громади», який було реалізовано у співпраці з ГО «Центр неформальної освіти».

З метою поширення актуального досвіду у сфері співпраці з громадою на базі обласного опорного закладу освіти для педагогічних працівників проведено навчальні заняття з проблеми «Розвиток громад в Україні на основі впровадження програми «Школа як осередок розвитку громади».

Органам місцевого самоврядування та педагогічним працівникам об'єднаних територіальних громад надається консультативна та методична допомога щодо діяльності освітньої сфери громади через систему науково-методичного он-лайн консультування та адресної допомоги.

Для вивчення освітніх запитів педагогічних працівників області та удосконалення організації й проведення курсів підвищення кваліфікації, організованого на базі Інституту, відділом моніторингу якості освіти розроблена *«Програма моніторингового дослідження «Врахування освітніх запитів і якості проведення курсів підвищення фахової кваліфікації» (на 2018-2020 роки)»*, схвалена на засіданні Вченої ради Інституту (протокол № 2 від 31.01.2018). Запропонований інструмента-

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

рій дослідження складається із двох анкет для слухачів курсів ПК: вхідної електронного формату (слухачі проходять за місяць до початку курсів) і вихідної паперового формату (слухачі заповнюють у день закінчення курсів ПК). Таким чином, із січня по червень 2018 року on-line ідентифікацію пройшли **1044 слухачі**. Отримані відповіді слухачів враховувалися при формуванні навчально-тематичного плану курсів.

3-поміж ключових питань курсового навчання визначено: початкова школа в контексті становлення Нової української школи, реалізація наскрізних змістових ліній у навчальних програмах 5-9 класів, система роботи з учнями, які мають особливі освітні потреби, сучасні педагогічні технології та їх практичне впровадження, методичні аспекти використання комп'ютерних технологій, хмарні сервіси в освіті, інтерактивні (діалогові) форми навчання, технології розвитку критичного мислення, упровадження принципів демократії в освітній процес закладу освіти, українознавство як основа національної системи освіти, соціально-психологічний патронаж в освітньому процесі,

Їх актуальність зумовлена важливістю підготовки педагогів до реалізації завдань компетентнісно орієнтованої освіти.

У 2017/2018 навчальному році діяльність була спрямована на реалізацію концептуальних засад Нової української школи, яка зумовила нові підходи до організації та змісту освітнього процесу в школі І ступеня. Насамперед, це забезпечення процесу соціалізації та формування навчальних і життєвих компетентностей дітей молодшого шкільного віку.

З цією метою проведено курси підвищення фахової кваліфікації вчителів початкових класів згідно з графіком, а також курси з актуальних проблем початкової освіти. До програм освітньої діяльності курсів підвищення кваліфікації введено спецкурси «Концептуальні положення Нової української школи», «Реалізація інтегрованого підходу в початковій освіті відповідно до Концепції Нової української школи», «Особливості організації освітнього середовища: вимоги та виклики Нової української школи», «Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів», «Модельна навчальна програма: особливості укладання основних робочих документів учителя початкової школи», «Практика «Ранкова зустріч» як основа психоемоційної мотивації учнів», «Особливості організації роботи з батьками», «Дидактичне моделювання організаційних форм компетентнісно орієнтованого навчання в початковій школі», «Компетентнісний підхід до організації навчально-виховного процесу в початковій школі», «Створення оптимальних моделей організації навчально-виховного процесу в умовах здійснення наступності дошкільної і початкової

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

освіти», «Особливості роботи з батьками учнів початкових класів», «Організація та зміст інклюзивного навчання в школі І ступеня» та ін.

Протягом року велика увага приділялася підготовці педагогічних кадрів до роботи за новим Державним стандартом початкової освіти у 2018/2019 та у 2019/2020 навчальних роках. Зокрема, проведено підготовку *педагогів-тренерів*, які у 2018/2019 н. р. будуть працювати в 1-х класах, а саме: *вчителі початкових класів – 1253 особи, вчителі іноземних мов* (англійської, німецької та французької) – *991 особа*.

Значна увага приділялася учителям початкових класів опорних закладів загальної середньої освіти області. З метою підготовки педагогів цих закладів освіти до реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі початкової школи працівниками відділу початкової освіти розроблено програму їх поетапного навчання. У ході реалізації програми передбачено проведення майстер-класів, подіумних дискусій, круглих столів, семінарів-практикумів, педагогічних студій за участі науковців Інституту педагогіки НАПН України.

Протягом 2017/2018 н. р. за сприяння Міністерства освіти і науки України, Британської Ради в Україні, видавництва та екзаменаційного департаменту Кембриджського університету в області в три етапи було проведено навчання для вчителів англійської мови та методистів інститутів післядипломної педагогічної освіти України *в рамках експерименту «Реалізація інтегрованого підходу в початковій освіті у контексті Концепції Нової української школи на базі загальноосвітніх навчальних закладів України на 2017-2022 роки»*. Програма передбачала опрацювання таких питань: уміння 21 століття та компетентнісний підхід до навчання мови у ранньому віці; особливості розумової діяльності учнів; цілі та методичні принципи навчання іноземної мови у ранньому віці; сутність діяльнісного спрямування навчання; новітні підходи до добору змісту та організації навчального процесу; ефективні технології навчання мови у комунікативному контексті: вивчення мови через ігри, пісні, римівки; відбір навчальних матеріалів відповідно до комунікативної ситуації.

Розвиток персоналу закладів освіти та надання науково-методичних послуг. З метою системного науково-методичного супроводу педагогічних працівників, які реалізуватимуть поетапно проект Нової української школи на 2017/2018 н. р. розроблено план каскадного навчання керівних, методичних і педагогічних працівників. Зокрема, з метою постійної методичної підтримки і консультування педагогів-новаторів проведено планові науково-методичні заходи для керівників регіональ-

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

них методичних служб, які на місцях здійснюватимуть підготовку педагогів до впровадження сучасних освітніх технологій.

У 2017/2018 н.р. рішенням Вченої ради затверджено *«Положення про сертифікаційний навчально-методичний захід з підвищення кваліфікації КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» (протокол № 3 від 03.04.2018)*. У Положенні зазначено, що сертифікаційний навчально-методичний захід з підвищення кваліфікації є складником безперервної професійної освіти педагогічного працівника, що передбачає його участь у тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо, навчання за сертифікаційними програмами з метою набуття нових компетентностей у певній професійній діяльності або галузі знань. За результатами участі у сертифікаційних навчально-методичних заходах педагогічні працівники отримують сертифікат, який може враховуватися педагогічною радою закладу освіти у накопичувальній системі підвищення кваліфікації для прийняття рішень атестаційною комісією. Відповідно, протягом 2017/2018 н. р. учасниками таких заходів стали 2500 педагогічних працівників, з них: **1515 осіб** - учасники обласних майстер-класів і педагогічних студій, **985 особи** – учасники тренінгів, семінарів, семінарів-практикумів, вебінарів тощо.

Важливим етапом для реалізації компетентнісного підходу в організації освітнього процесу є системна підготовка педагогів до формування у школярів ключових компетентностей. З цією метою Інститутом, окрім планових науково-методичних заходів, семінарів-практикумів для методичних працівників і керівників методичних об'єднань, у 2017/2018 н. р. продовжено практику діяльності обласних майстер-класів і педагогічних студій, учасниками яких є зацікавлені в тематиці педагоги.

За результатами роботи в області сертифіковано **1515 педагогічних працівників** (475 у 2016/2017 н.р), а саме, **1014 осіб** (408 у 2016/2017 н.р) – учасники **33** обласних майстер-класів (17 у 2016/2017 н.р), **501 особа** (67 у 2016/2017 н.р) – **11** педагогічних студій (3 у 2016/2017 н.р).

Особлива увага у 2017/2018 навчальному році приділялася розкриттю змісту компетентнісної освіти в контексті Нової української школи. З метою організації підготовки вчителів у міжкурсовий період:

організовано майстер-класи з проблем «Формування інформаційно-комунікаційних та здоров'язбережувальних компетентностей молодших школярів за проектом «Розумники»(Smart Kids)»; «Формування та розвиток предметної математичної компетентності в процесі реалізації розвивальної технології «Росток»; «Інтегративно-діяльнісний підхід до

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

вивчення української мови за педагогічною технологією «Росток»; «Формування ключових компетентностей молодшого школяра засобами інформаційно-комунікаційних технологій»;

проведено круглі столи «Початкова освіта в контексті формування Нової української школи» для спеціалістів у галузі початкової освіти, в яких взяли участь провідні спеціалісти лабораторії початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України, розробники Державного стандарту початкової освіти, представники видавництв, автори освітніх програм та підручників для початкової школи, за якими працюватимуть початкові класи у 2018/2019 та 2019/2020 навчальних роках;

проведено навчальні тренінги з питань упровадження нового Державного стандарту початкової освіти та «Особливості впровадження проекту «Вчимося жити разом» для методистів, які координують діяльність початкової освіти, керівників регіональних методичних служб області, науково-педагогічних працівників КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»;

постійно проводилися наставницькі зустрічі з учасниками Всеукраїнського експерименту «Розроблення та впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти»;

організовано навчання вчителів початкових класів щодо упровадження ігрових та діяльнісних методів навчання в освітній процес перших класів закладів загальної середньої освіти;

забезпечено проведення стратегічної сесії «Нова українська школа – простір розвитку кожної дитини»;

організовано участь учителів початкових класів у інтерактивному педагогічному марафоні «Інтерактивна школа творчого вчителя».

Проведено *подіумні дискусії* для слухачів виїзних курсів підвищення фахової кваліфікації вчителів початкових класів Баришівського, Бориспільського, Вишгородського, Макарівського, Тетіївського, Таращанського районів, міст Бучі, Ірпеня, Березані та Борисполя.

З метою ефективного впровадження концептуальних завдань Нової української школи, розроблення та апробації навчально-методичного забезпечення створено обласну *«Школу творчо працюючих учителів»*.

Важливим завданням освіти протягом навчального року була організація та проведення інноваційної роботи в школі I ступеня.

З метою підвищення професійної компетентності та популяризацію педагогічних здобутків, підтримки творчої ініціативи та стимулювання творчості педагогічних працівників в області Інститутом тради-

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

ційно було забезпечено організацію та науково-методичний супровід проведення всеукраїнського конкурсу *«Учитель року – 2018»* у чотирьох номінаціях: «Українська мова та література», «Німецька мова», «Фізика», «Фізична культура». **У першому** (районному, міському) турі взяли участь **207** педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти області. Для участі **в другому** (обласному) турі конкурсу до оргкомітету було надіслано 98 матеріалів, серед них: в номінації «Українська мова та література» – 24, «Німецька мова» – 18, «Фізика» – 24, «Фізична культура» – 32. За результатами **обласного туру** всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2018» переможцями визначено: у номінації «Українська мова та література» – **Іценко Оксану Борисівну**, учителя Фастівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 3 Фастівської міської ради; у номінації «Фізика» – **Сиротенка Володимира Миколайовича**, учителя фізики Богуславської спеціалізованої школи № 1 – загальноосвітнього навчального закладу І-ІІІ ступенів з поглибленим вивченням окремих предметів Богуславської районної ради; у номінації «Фізична культура» – **Карабута Олексія Миколайовича**, учителя фізичної культури Бучанського навчально-виховного комплексу «Спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №4» Бучанської міської ради; у номінації «Німецька мова» – **Рибаківу Тетяну Анатоліївну**, учителя Бучанської спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів з поглибленим вивченням іноземних мов Бучанської міської ради.

Зазначаємо, що лауреатом фінального етапу всеукраїнського конкурсу *«Учитель року – 2018»* з номінації «Фізика» визначено **Сиротенка Володимира Миколайовича**, учителя фізики Богуславської спеціалізованої школи № 1 – загальноосвітнього навчального закладу І-ІІІ ступенів з поглибленим вивченням окремих предметів Богуславської районної ради.

Також у 2017/2018 н.р. на виконання доручення МОН України (лист Міністерства освіти і науки України від 03 квітня 2018 року № 1/11-3588) «Щодо упровадження основ соціальної і фінансової освіти дітей дошкільного віку в освітній процес закладів дошкільної освіти» започатковано проведення **Всеукраїнського огляду-конкурсу на кращий стан фізичного виховання в закладах дошкільної освіти у номінації «Кращі дошкільні навчальні заклади (сільського, міського, компенсуючого типу)»**.

Освітня область презентували свої доробки у Всеукраїнському фестивалі-огляді кращого досвіду з організації просвіти батьків вихо-

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

ванців дошкільних навчальних закладів/ навчально-виховних комплексів «Джерело батьківських знань», організованому Міністерством освіти і науки України. *Лауреатом конкурсу став педагогічний колектив Васильківського дошкільного навчального закладу № 6 «Малютко» Васильківської міської ради*, який представив досвід роботи на тему: «Психолого-педагогічний супровід взаємодії педагогів дошкільного закладу з батьками щодо формування у дітей звичок, моделей поведінки, стилю життя, що відповідають потребам сталого розвитку».

Відповідно до наказу Науково-дослідного інституту українознавства від 27 лютого 2018 року № 6 «Про визначення переможців Міжнародного конкурсу для вчителів загальноосвітніх навчальних закладів України та освітніх установ української діаспори «Українознавчі пріоритети навчально-виховного процесу» переможцями стали **16 учителів Київської області**.

У Всеукраїнському конкурсі на кращу модель школи олімпійської освіти **I місце** здобув колектив *Боярської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5 Києво-Святошинської районної державної адміністрації* (директор – Кривенко Валентина Володимирівна, учитель фізичної культури – Миколаєнко Лілія Борисівна), **III місце** – колектив *Трушківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Білоцерківської районної державної адміністрації* (директор – Саєнко Віра Іванівна, учитель фізичної культури – Троценко Віктор Григорович), **диплом учасника** конкурсу «За значний внесок у вихованні школярів у дусі олімпійських ідеалів» у номінації «Збереження національних традицій виховання» отримав колектив *Білоцерківської гімназії №2 Білоцерківської міської ради* (директор – Плешаков Анатолій Васильович, учитель фізичної культури – Дударєва Оксана Володимирівна).

Протягом 2017/2018 навчального року науково-методичною радою інституту *розглянуто 409 методичних розробок*, поданих на експертизу районними і міськими методичними службами. Згідно із статистичними даними, цьогорічний показник зріс. Активізувалася діяльність освітніх систем Іванківського, Білоцерківського, Переяслав-Хмельницького і Яготинського районів, міст: Біла Церква, Бориспіль, Ірпінь. Стабільно високим є показник представлення матеріалів на науково-методичну експертизу освітянами Славутича.

Серед об'єктів експертизи – рукописи навчальних видань та електронні освітні ресурси (82); парціальні програми для закладів дошкільної освіти, навчальні програми курсів варіативної складової навчальних планів закладів загальної середньої освіти, програми з позашкільної освіти

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

різних напрямів (102); методичні розробки педагогів, які у поточному навчальному році атестувалися на присвоєння педагогічних знань; описи кращої педагогічної практики освітян Київщини, представлені на обласну виставку "Освіта Київщини" (225).

Відповідно до рішення науково-методичної ради на розгляд предметних комісій Науково-методичної Ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України подано 19 рукописів. Станом на червень 2018 року гриф "Схвалено до використання ..." надано 6 рукописам видань і навчальних програм, серед них:

навчально-методичний посібник **«Особливості організації освітнього процесу в різновікових групах ЗДО»**. Автори посібника – **Нечипорук Н.І.**, завідувач, **Педько О.П.** та **Корж Т.М.** – методисти відділу дошкільної освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (*Лист ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти" Міністерства освіти і науки України від 04.05.2018 № 22.1/12-Г-238*);

парціальна програма для дітей старшого дошкільного віку **«Комп'ютерна грамота для малят»**. Автори програми: **Семизорова В.В.**, методист з дошкільного виховання науково-методичного центру управління освіти і науки Білоцерківської міської ради, **Вайнер О.В.**, завідувач, **Болотова О.М.**, вихователь-методист ДНЗ (ясел-садка) комбінованого типу № 8 «Золотий півник» Білоцерківської міської ради (*Лист ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти" Міністерства освіти і науки України від 04.05.2018 № 22.1/12-Г-238*);

навчальний посібник **«Хімія – це цікаво!»**. Автор посібника – **Бобкова О.С.**, методист відділу методики викладання хімії, біології, екології та основ здоров'я КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (*Лист ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти" Міністерства освіти і науки України від 23.03.2018 № 22.1/12-Г-174*);

навчальна програма з позашкільної освіти соціально-реабілітаційного напрямку **«Ерудит»**. Автор – **Яременко Н.В.**, керівник клубу інтелектуальних ігор Білоцерківського навчально-виховного об'єднання «Ліцей – МАН» Білоцерківської міської ради Київської області, кандидат педагогічних наук (*Лист ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти" Міністерства освіти і науки України від 06.06.2018 № 22.1/12-Г-312*).

З метою формування **інформаційної компетентності освітян області** та подальшого розвитку **інформаційно-навчального середовища** системи освіти регіону в Інституті здійснюється надання освітніх та

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

науково-методичних послуг, а саме, реалізуються проекти: науково-методичне он-лайн консультування SMOL; інформаційна система; віртуальний освітній ресурс академії, віртуальні навчальні кабінети; публічна лекція тощо.

Відповідно до запитів освітян області у 2017/ 2018 н.р. з питань науково-методичного он-лайн консультування SMOL зверталися і одержали методичну допомогу вчителі, завідувачі регіональних методичних служб, керівники навчальних закладів, методисти, психологи із Білоцерківського, Броварського, Кагарлицького, Миронівського, Сквирського районів, міста Обухова та міста Дніпро. Консультування проведено з питань ведення ділової документації, ЗНО, ДПА, курсів підвищення кваліфікації, роботи з обдарованими дітьми, управлінської діяльності, а також з приводу повсякденних робочих питань.

Освітній портал КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (www.kristti.com.ua) – є системоутворювальним, об'єднувальним фактором функціонування інформаційно-навчального середовища освітньої системи регіону – розпочав своє існування у січні 2007 році. Портал академії користується популярністю не лише у користувачів Київщини та України в цілому, а й у зарубіжних колег. На сьогодні ресурс налічує **254** сторінки, які представлені у **19** розділах.

Портал об'єднує дочірні сайти: сайт наукового електронного фахового видання «Народна освіта», сайт «Мій кращий урок», а також програмно-інструментальний комплекс дистанційного навчання, інформаційну систему «Нормативно-правове і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу», eIRAISE - електронний інституційний репозитарій; віртуальні навчальні кабінети.

Досить дієво функціонують електронні ресурси структурних підрозділів закладу «Віртуальні навчальні кабінети», про що на даний час свідчить 27 620 переглядів матеріалів. Віртуальні кабінети створені для партнерсько-мережевої взаємодії з питань організації навчально-виховного процесу, розвитку професіоналізму педагогів на основі спільних пошуків у роботі з носіями нових освітніх підходів і технологій, отримання методичних рекомендацій і матеріалів, порад тощо.

Популярною серед користувачів (за календарний рік – **2530 переглядів**) є сторінка «Нова Українська Школа», у якій розміщена інформація про пілотне впровадження проекту нового Державного стандарту початкової освіти, підготовку педагогів до роботи в Новій українській школі, навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності в

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

початковій школі.

Для сприяння розширенню доступу освітян до інформації про основні засади демократичного громадянства і права людини на порталі оприлюднено сторінку швейцарсько-українського освітнього проекту “Розвиток громадянських компетентностей в Україні” (DOCCU).

З метою ознайомлення та залучення освітян до використання технології STEM (S - science, T - technology – E-engineering – M-mathematics), популярного напрямку в освіті, при якому в навчальних програмах посилюється природничонауковий компонент + інноваційні технології, створено та упорядковується зміст розділу «STEM».

Інформаційна система КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» «Нормативно-правове і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу» є комплексним засобом підтримки освітнього процесу, має навчально-методичне призначення та використовується для забезпечення професійної діяльності керівників і педагогічних працівників дошкільних, загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів у інформаційно-освітньому середовищі.

Кількість переглядів станом на 06.06.2018: користувачів – понад 472 тисячі, переглядів матеріалів – понад 1,525 млн. Розміщені документи супроводжуються коментарями, у яких представлено загальні положення про зміст нормативно-правового акту, його сутність, структуру, надано роз’яснення щодо сфери використання, набуття чинності та інших особливостей упровадження у практику роботи.

Інформаційно-методичний збірник «Методичний порадник: організація та зміст освітнього процесу у 2017/2018 навчальному році (редакційна колегія: І.Г. Осадчий, О.В. Матушевська, В.А. Ткач; за заг. ред. І.Г. Осадчого, О.В. Матушевської) **«Методичний порадник»** розміщено у структурі інформаційної системи інституту **«Нормативно-правове і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу»**. **Станом на 06.06.2018 зафіксовано понад 3 тисячі** поширень у соціальних мережах; кількість переглядів матеріалів – **158 520**.

Протягом липня 2017 – червня 2018 рр.. підготовлено й видано 11 випусків спеціалізованого педагогічного видання департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації та КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» **«Інформаційно-методичний збірник»**, матеріали яких структуровано за **розділами**: «Розпорядчі документи», «Інформаційні матеріали», «Методичні матеріали» (випуски 7-12/201-206, 2017 р.); «Професійний розви-

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

ток керівників і педагогічних працівників закладів освіти», «Нова українська школа», «Інноваційна освітня діяльність» тощо (випуски 1-6/207-212, 2018 р.).

У звітний період Інститутом реалізовувався план заходів із **науково-методичного й координаційного супроводження діяльності педагогів опорних шкіл Київської області** за освітніми галузями і навчальними предметами. Організовано проведення пролонгованих курсів підвищення кваліфікації для керівних працівників опорних закладів освіти та філій з проблеми «Організаційно-педагогічні засади функціонування та розвитку опорних загальноосвітніх навчальних закладів». Також протягом 2017/2018 н. р. проведено методичні заходи (майстер-класи, семінари-практикуми, тренінги) для вчителів, які працюють в опорних ЗНЗ. Зокрема, семінар-практикум для керівників опорних закладів освіти з теми «Функціонування та розвиток опорних закладів освіти в умовах реалізації Концепції Нової української школи: проблеми і перспективи»; семінар-практикум для методистів, керівників методичних об'єднань учителів математики та фізики, учителів математики та фізики опорних закладів освіти з теми «Реалізація компетентнісного та діяльнісного підходів у процесі вивчення математики та фізики» за участю розробників Державного стандарту та нових підручників; семінар-практикум для вчителів англійської мови опорних закладів освіти з теми «Особливості викладання англійської мови в початковій школі в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти» (*спільно із видавництвом Macmillan*); семінар-практикум для вчителів англійської мови опорних закладів освіти з теми «Особливості підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови» (*спільно з видавництвом Express Publishing*); обласний семінар-практикум «Формування ключових компетентностей учнів засобами олімпійської освіти на концептуальних засадах Нової української школи» для вчителів фізичної культури опорних закладів освіти та закладів Всеукраїнської мережі шкіл олімпійської освіти Київської області; науково-практичний семінар для вчителів біології опорних закладів освіти з теми «Формування екологічної грамотності учнів».

Педагогічні працівники Київщини були часниками IV Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності для вчителів природничих предметів «**Геліантус - учитель**» - **2018**» (учителі фізики, хімії, біології, географії та вчителі початкових класів). За результатами проведення конкурсу представники Київщини були нагороджені: **І місце** - *Бабич Надія Сергіївна*, вчитель Кучаківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

імені гетьмана Івана Сулими Бориспільського району Київської області; **II місце** - *Кітаєва Галина Василівна*, директор Переяслав-Хмельницької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 7 Київської області, *Краснікова Валентина Віталіївна*, вчитель хімії Опорного навчального закладу «Путрівський навчально-виховний комплекс-гімназія-загальноосвітня школа I-III ступенів-дошкільний навчальний заклад» Васильківського району Київської області, *Подобед Юлія Леонівна*, вчитель біології, природознавства та екології Кучаківської загальноосвітньої школи I-III ступенів імені Гетьмана Івана Сулими Бориспільського району Київської області; **III місце** - *Азарова Наталія Олександрівна*, вчитель біології Коржівської загальноосвітньої школи Баришівського району Київської області, *Ковченко Валентина Вікторівна*, вчитель біології та основ здоров'я Богуславського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 - гімназія» Богуславського району Київської області, *Шевченко Галина Володимирівна*, вчитель хімії Дибинецького навчально-виховного комплексу Богуславського району Київської області. Усі переможці нагороджені дипломами та призами оргкомітету.

З метою підготовки вчителів закладів загальної середньої освіти до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в Київській області впроваджено відповідну систему навчання на базі КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», що забезпечено курсами підвищення кваліфікації та заходами міжкурсового періоду.

У 2017/2018 н. р. для педагогічних працівників області, які забезпечують інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами проведено курси підвищення фахової кваліфікації, які сприяли засвоєнню знань слухачів із питань нормативно-правового забезпечення організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами в закладі освіти, особливості роботи з дітьми з різними нозологіями, організації роботи команди супроводу в закладі освіти, особливостей розроблення індивідуального плану роботи для дитини з особливими освітніми потребами (**13 курсів та 309 осіб**).

Питання створення умов для освітньої діяльності дітей з особливими освітніми потребами, зокрема в інклюзивному середовищі, розглядається у міжкурсовий період під час інструктивно-методичних нарад, майстер-класів та семінарів-практикумів, учасниками яких стало понад 450 осіб.

У межах роботи постійно діючого консультативного пункту «Організація навчально-виховного процесу для дітей з особливими освітніми потребами» надано близько 500 консультацій педагогічним працівникам

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

регіональних методичних служб, комунальних закладів Київської обласної ради, дитячих будинків, закладів освіти. Обговорюється питання про створення обласного центру підтримки інклюзивної освіти на базі Інституту для роботи з інклюзивно-ресурсними центрами області.

Щомісячно для вчителів фізики й математики, які працюють з обдарованими дітьми, на базі Білоцерківської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 16 проходять пролонговані семінари-практикуми. Для вчителів хімії, біології проведено курси підвищення кваліфікації з проблемами «Формування інформаційно-освітнього середовища вчителя предметів освітньої галузі «Природознавство».

За участі видавництва «Ранок», «Грамота» та ін. проводилися методичні семінари разом із авторами підручників для вчителів природничих дисциплін області.

Інноваційна діяльність, налагодження міжнародної співпраці. У 2017/2018 н. р. інноваційна освітня діяльність всеукраїнського та регіонального рівнів здійснювалася за **37 напрямками** на базі **305** закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти, закладів освіти обласної комунальної власності у **37** районах і містах Київської області. З них: **експерименти всеукраїнського рівня** - 19 напрямів у 133 закладах освіти, **експерименти регіонального рівня** - 18 напрямів у 172 закладах освіти області.

У зіставленні з 2016/2017 н. р. в області зросла кількість напрямів інноваційної освітньої діяльності всеукраїнського рівня (із 18 до 19) і зменшилася кількість напрямів регіонального рівня (з 22 до 18).

У 2017/2018 навчальному році розпочато реалізацію **8-ми нових програм (4 програми всеукраїнського рівня та 4 – регіонального).**

Найактивніше реалізувалися програми інноваційної освітньої діяльності **всеукраїнського рівня:** «Науково-методичні засади впровадження фінансової грамотності в навчально-виховний процес навчальних закладів» (42 заклади освіти); науково-педагогічний проект «Філологічний олімп» (25 закладів освіти); дослідно-експериментальна робота за темою «Технологія навчання учнів початкової школи «Розумники» (Smart Kids)» (17 закладів освіти), та **регіонального рівня:** «Забезпечення психологічного здоров'я менеджерів освітніх організацій» (96 закладів освіти); «Розроблення та апробація навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації проекту Державного стандарту початкової загальної освіти» (56 закладів освіти).

Лідерами у реалізації програм інноваційної освітньої діяльності **всеукраїнського та регіонального рівнів** є заклади освіти Білоцерківсько-

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

го (7 напрямів), Броварського (6 напрямів), Васильківського (6 напрямів), Іванківського (5 напрямів), Кагарлицького (5 напрямів), Києво-Святошинського (12 напрямів), Макарівського (8 напрямів), Обухівського (5 напрямів), Сквирського (5 напрямів) районів, міст Бровари (11 напрямів), Буча (6 напрямів), Ірпінь (7 напрямів), Обухів (9 напрямів), Переяслав-Хмельницький (8 напрямів), Славутич (6 напрямів), Фастів (11 напрямів).

В області також реалізується **33 інноваційних освітніх проекти і програми**. У порівнянні із 2016/2017 навчальним роком кількість напрямів інноваційних освітніх проектів та програм **зросла із 27 до 33**, а кількість закладів освіти – з **800 до 1210**.

Найбільш активними у реалізації напрямів інноваційних проектів та програм є освітні системи міста Білої Церкви (24 проекти і програми), Макарівського району (16 проектів і програм), Білоцерківського, Вишгородського районів, міста Бучі (15 проектів і програм), Бариського району (14 проектів і програм).

У контексті реформи Нової української школи в 4 закладах освіти області проводиться експериментальна робота Всеукраїнського рівня з питань упровадження проекту Державного стандарту початкової освіти, у 56 закладах освіти – інноваційна освітня діяльність регіонального рівня з проблеми «Розроблення та апробація навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації проекту Державного стандарту початкової загальної освіти». Відповідно підготовлено тренерів та проведено тренінги для вчителів експериментальних класів.

На базі 7 закладів освіти області (Києво-Святошинський, Обухівський райони, м. Бровари) розпочато інноваційну освітню діяльність всеукраїнського рівня під керівництвом науковців Національної академії педагогічних наук України з теми «Дидактико-методичний супровід компетентнісно орієнтованого навчання у початковій школі».

В області **реалізуються**: науково-педагогічний проект «Інтелект України» (77 закладів загальної середньої освіти, 320 класів початкової та основної школи); педагогічна технологія «Росток» (56 закладів освіти); інноваційний освітній проект всеукраїнського рівня за темою «Формування особистості здобувача освіти закладу загальної середньої освіти в системі «людина-родина-світ» (на базі 11 закладів загальної середньої освіти); освітня програма «На крилах успіху» (9 закладів загальної середньої освіти), інноваційна освітня діяльність за темою «Упровадження медико-педагогічного проекту «Гармонія інтелекту та здоров'я «ПіснеЗнайка» (у 36 закладах освіти Богуславського, Бровар-

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

ського, Васильківського, Вишгородського, Володарського, Макарівського, Миронівського, Переяслав-Хмельницького, Яготинського районів та міст Білої Церкви, Василькова, Переяслава-Хмельницького, Фастова).

Для інформаційно-методичного забезпечення та координації реалізації всеукраїнських та обласних інноваційних проєктів і програм розроблено та постійно оновлюється **карта інновацій Київської області**, яка включає проєкти, програми інноваційної освітньої діяльності різних рівнів (усього 67 проєктів і програм).

У 2017/20178 н.р. КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» і Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова уклали угоду про співпрацю. Серед основних напрямів співпраці: обмін науковою та науково-методичною інформацією з проблем освіти та впровадження новітніх освітніх технологій; доступ до електронних ресурсів, баз даних, періодичних наукових видань; організація спільних наукових досліджень, конференцій, семінарів й інших наукових заходів, у тому числі шляхом створення тимчасових дослідницьких колективів за узгодженою тематикою.

Імплементація міжнародних освітніх проєктів в інноваційну систему освіти регіону. У Київській області реалізуються 49 міжнародних освітніх програм і проєктів, спрямованих на розвиток ключових компетентностей. Зокрема, активно впроваджуються: швейцарсько-український проєкт «Розвиток громадянських компетентностей України»; проєкт «Освіта для сталого розвитку в дії» благодійних організацій «Вчителі за демократію та партнерство» (Україна) і «Глобальний план дій» (Швеція); програма «Культура добросусідства» для закладів дошкільної і загальної середньої освіти за підтримки Офісу Верховного комісара ОБСЄ; проєкт Європейського Союзу «Е-Twinning Plus» у рамках Європейської політики сусідства; україно-єстонський проєкт «Міксіке в Україні»; проєкти «Викладання англійської, німецької мов як іноземної»; програма «Вчителі англійської мови – агенти змін» (Британська Рада, МОН України). Проведено форум для вчителів суспільно-гуманітарного циклу за міжнародною участю «Розвиток громадянських компетентностей: досвід Київської області».

Інноваційна освітня діяльність системи освіти Київської області спрямована на пошук та впровадження, розроблення й використання у сфері освіти результатів наукових досліджень і розробок, а заклад післядипломної освіти забезпечує системне науково-методичне супроводження і консультування учасників проєктів і програм.

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

2.3. Інформація про результати курсів підвищення фахової кваліфікації за дистанційною формою навчання у 2017/2018 н.р.

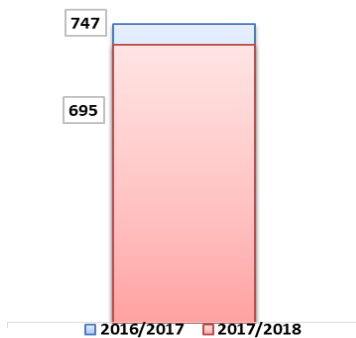
Борбін А.В.,

завідувач відділу дистанційного навчання КНЗ КОР Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів

Костінська О.Л.

методист відділу дистанційного навчання КНЗ КОР Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів

У 2017/2018 н.р. курси підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання пройшли **695** педагогічних працівників, що становить 11,9 % від загальної кількості слухачів. Спостерігається тенденція до зменшення частки педагогів, які проходять курси підвищення фахової кваліфікації за дистанційною формою навчання, у порівнянні з 2016/2017 н.р. – на 8 % менше (*діаграма 1*).

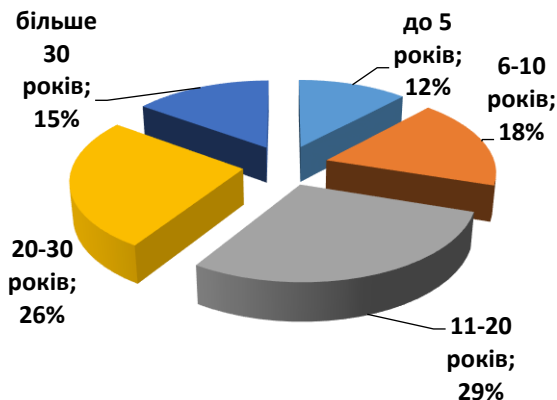

Діаграма 1. Кількість педагогічних працівників дистанційної форми навчання за 2 останні роки

30% педагогів вже проходили курси підвищення фахової кваліфікації за дистанційною формою. Педагогічні працівники мають різний стаж педагогічної роботи (*діаграма 2*).

Педагогічні працівники мали можливість пройти курси підвищення кваліфікації за декількома спеціальностями одночасно: **43%** – проходили навчання за однією спеціальністю, **34%** – за двома, **23%** – за трьома.

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Діаграма 2. Стаж педагогічної роботи

Слухачами курсів стали педагогічні працівники з 36 регіонів Київської області, закладів комунальної та інших форм власності (*таблиця 1*). Мали педагогічних працівників з Донецької, Тернопільської, Дніпропетровської областей.

Таблиця 1

1	м. Бровари	95	21.	Рокитнянський р-н	12
2	Броварський р-н	54	22.	м. Бориспіль	11
3	м. Переяслав-Хмельницький	48	23.	Поліський р-н	10
4	Києво-Святошинський р-н	48	24.	Сквирський р-н	8
5	Володарський р-н	38	25.	м. Васильків	8
6	Васильківський р-н	37	26.	м. Обухів	8
7	м. Біла Церква	33	27.	Вишгородський р-н	7
8	Бориспільський р-н	30	28.	Макарівський р-н	6
9	м. Буча	22	29.	Бородянський р-н	5
10	Переяслав-Хмельницький р-н	21	30.	Таращанський р-н	5
11	інші заклади	20	31.	Кагарлицький р-н	5
12	м. Ірпінь	19	32.	Обухівський р-н	5
13	Згурівський р-н	19	33.	Білоцерківський р-н	5
14	Яготинський р-н	19	34.	м. Фастів	4
15	Баришівський р-н	15	35.	Ставищенський р-н	4
16	Фастівський р-н	15	36.	м. Березань	3
17	Миронівський р-н	13	37.	Богуславський р-н	3

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

18	м. Славутич	13	38.	ПТНЗ	2
19	школи-інтернати	13	39.	Тетіївський р-н	1
20	Іванківський р-н	12			

Навчання здійснювалося за **40** напрямками підготовки (*таблиця 2*):

Таблиця 2

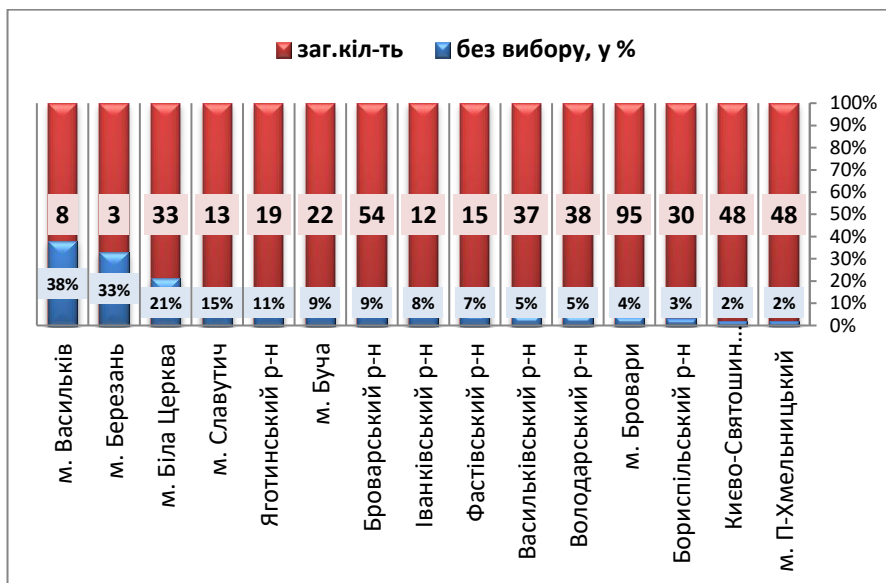
1.	керівники гуртків: без визначення профілю; ХЕ (вокал, хореографія); ХЕ (образотворче декоративно-ужиткове мистецтво)	96 64 20 10		вчителі технічної праці	10
2.	вчителі початкового навчання	70	22.	вчителі музичного мистецтва	10
3.	вчителі іноземної мови	64	23.	практичні психологи ЗНЗ	8
4.	вихователі ДНЗ	44	24.	завідувачі ДНЗ	7
5.	вчителі української мови і літ-ри	40	25.	музичні керівники ДНЗ	7
6.	вчителі інформатики	40	26.	заступники директорів з ВР	6
7.	вчителі математики	29	27.	вчителі обслуговуючої праці	6
8.	вчителі біології	26	28.	вихователі-методисти ДНЗ	6
9.	вчителі історії та правознавства	25	29.	вчителі художньої культури	6
10.	вчителі географії	20	30.	вихователі ГПД	5
11.	заступники директорів з НВР	20	31.	вчителі економіки	5
12.	вчителі фізичної культури	16	32.	вихователі шкіл-інтернатів, дитячих будинків (гуртожитків)	4
13.	вчителі фізики	16	33.	вчителі захисту Вітчизни	4
14.	директори ЗНЗ	14	34.	вчителі російської мови та літ- ри	3
15.	бібліотекарі	14	35.	вчителі-логопеди	3
16.	вчителі хімії	14	36.	вчителі-дефектологи	2
17.	педагоги-організатори	14	37.	практичні психологи ДНЗ	2
18.	соціальні педагоги	14	38.	вчителі основ здоров'я	1
19.	вчителі зарубіжної літератури	13	39.	вчителі київознавства	1
20.	вчителі образотворчого мистецтва	10	40.	вчителі природознавства	1

В ході анкетування респонденти вказали мотиви вибору даної форми навчання:

– зручність та раціональність використання часу – **50%**;

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

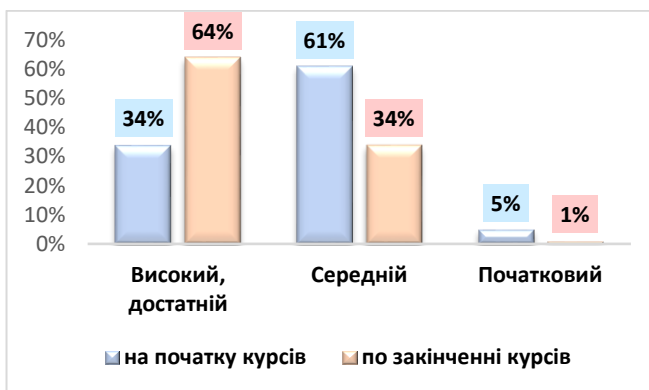
- професійне вдосконалення, бажання опанувати нові технології навчання – **30%**;
- сімейні обставини – **10%**;
- не мали права вибору – **6%** по районах (*діаграма 3*) ;
- не пройдені курси з деяких фахів – **4%**.

Діаграма 3. Райони та міста, слухачі яких не мали вибору форми навчання

Під час навчання на курсах підвищення фахової кваліфікації за дистанційною формою навчання педагоги удосконалили навички роботи з комп'ютером, офісними програмами, електронною поштою, інформаційно-комунікаційними технологіями. На *діаграмі 4* подано рівень володіння інформаційно-комунікаційними технологіями на початку курсів (*перший стовпчик*) та по їх завершенню (*другий стовпчик*).

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Діаграма 4. Рівень володіння педагогічними працівниками ІКТ до та після навчання на курсах

Під час анкетування слухачам було запропоновано проранжувати професійні вміння та навички, які сформувались у них під час навчання. Маємо такі результати:

- 1) удосконалення професійних знань, умінь, навичок – **34%**;
- 2) вміння працювати самостійно, самоорганізованість, самоосвіта – **28%**;
- 3) обмін досвідом роботи (робота у форумі) – **19%**;
- 4) підготовки та оформлення матеріалів для атестації – **11%**;
- 5) користування комп'ютером, інформаційно-комунікаційними технологіями – **8%**.

Для роботи на курсах слухачам пропонувались бібліотека навчально-методичних матеріалів, тестові завдання для самоперевірки, практичні завдання для виконання. Так,

- **91%** педагогів виконали запропоновані завдання вчасно;
- **66%** переглядали матеріали бібліотеки;
- **75%** складали поточне тестування.

У *додатку 1* подано *таблиці 1, 2* активності слухачів за спеціальностями та за районами, містами.

Слухачам курсів дистанційної форми навчання було запропоновано по **5-ти бальній шкалі** оцінити якість поданих навчальних матеріалів, їх корисність та практична цінність. Маємо такі результати: відповідність тематики навчальних занять професійним потребам оцінено в **4,8**;

корисність та доступність викладеного матеріалу – **4,5 бали**;

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

практична цінність матеріалу та можливість його використання – **4,5 бали**.

Пропозиції слухачів: надавати більше практичних занять, порад, рекомендацій, проводити майстер-класи, вебінари тощо.

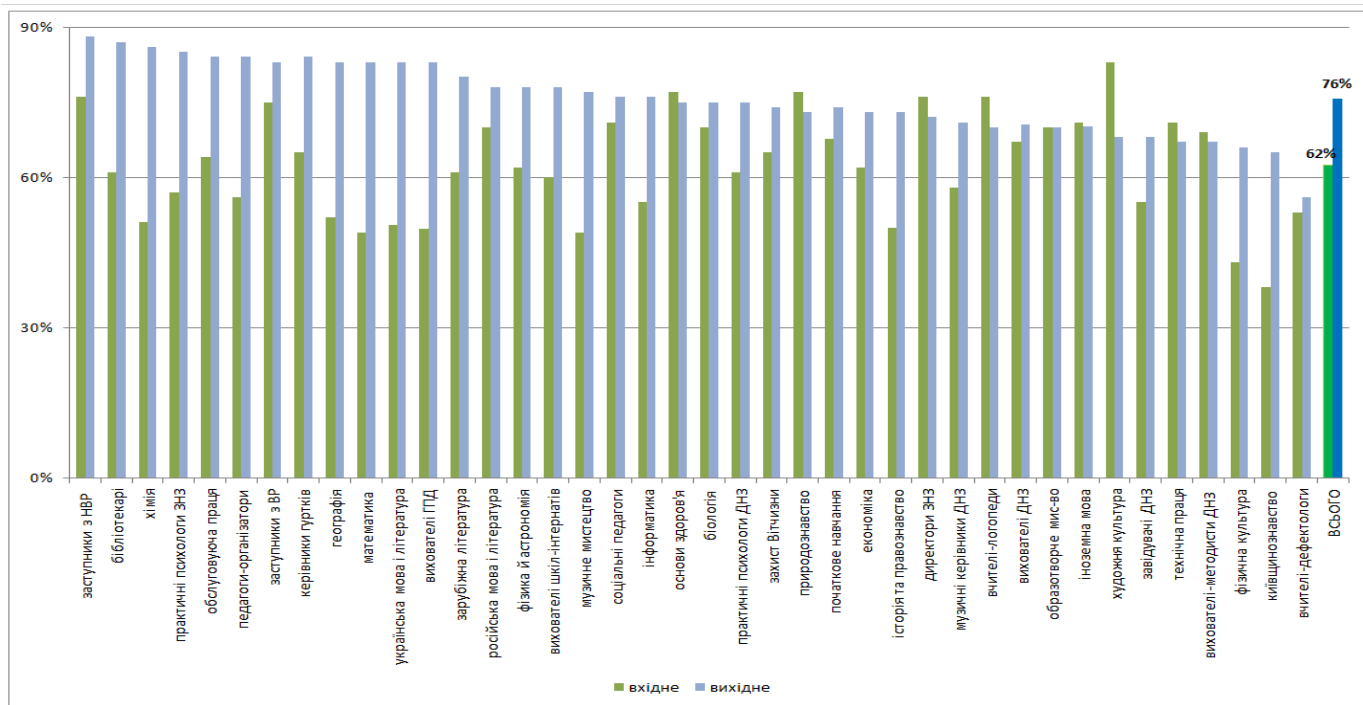
В **4,7 бала** було оцінено комфортність навчання на курсах та роботи в системах дистанційного навчання ATutor та Moodle. Отримано багато слів вдячності викладачам, тьюторам, організаторам курсів.

Учасники навчального процесу (слухачі, тьютори) у процесі навчання мали можливість спілкуватись у фаховому форумі. Метою якого є обмін досвідом роботи та обговорення нагальних професійних питань. Роботу фахових форумів оцінено в **4,1 бала**, наголошуючи, що віртуальне спілкування вкрай необхідне. До роботи фахових форумів мають більш активніше залучатись тьютори.

Найактивнішими в обговоренні були групи учителів іноземної мови, української мови та літератури, біології, музичного мистецтва, початкового навчання, практичних психологів ЗНЗ, бібліотекарів. Але були групи, слухачі яких тільки переглядали повідомлення, або зовсім не заходили на сторінку форуму. Здебільшого це групи, які мали невелику кількість педагогів: вчителі російської мови, кївщинознавства, природознавства, економіки, вчителі-дефектологи, вихователі шкіл-інтернатів, вихователі ГПД, практичні психологи ЗДО, заступники з ВР, директори закладів СЗО.

Під час очних сесій було проведено вхідне та вихідне тестування знань слухачів, середні показники яких становлять **62%** та **76%** відповідно. На **діаграмі 4** представлено результати вхідного та вихідного тестування.

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Діаграма 4. Результати вхідного та вихідного тестування

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Додаток 1

Таблиця 1. Активність слухачів за спеціальностями

№ п/п	Спеціальності	К-ть	% користувачів бібліотеки	% слухачів, які складали поточне тес	% активних слухачів
1	вч. основ здоров'я	1	0%	100%	0%
2	вч. економіки	5	20%	60%	60%
3	вч. історії та правознавства	25	64%	60%	68%
4	директори закладів ЗСО	14	57%	57%	71%
5	соціальні педагоги	14	79%	79%	79%
6	вч. фізики та астрономії	16	56%	63%	81%
7	педагоги-організатори	14	86%	79%	86%
8	вч. фізичної культури	16	50%	75%	88%
9	керівники гуртків	96	64%	76%	90%
10	вч. технічної праці	10	40%	20%	90%
11	вч. інформатики	40	65%	75%	90%
12	вч. музичного мистецтва	10	80%	70%	90%
13	вихователі ЗДО	44	64%	61%	91%
14	вч. біології	26	62%	77%	92%
15	вч. математики	29	93%	86%	93%
16	вч. української мови і літ-ри	40	65%	83%	95%
17	заступники з НВР	20	80%	75%	95%
18	вч. іноземної мови	64	72%	89%	97%
19	вч. початкового навчання	70	74%	91%	97%
20	вч.-дефектологи	2	0%	50%	100%

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

21	вч. київщинознавства	1	0%	0%	100%
22	музичні керівники ЗДО	7	29%	43%	100%
23	вч. художньої культури	6	33%	33%	100%
24	вч. географії	20	35%	95%	100%
25	практичні психологи ЗСО	8	50%	88%	100%
26	вч. образотворчого мистецтва	10	60%	70%	100%
27	вч. хімії	14	64%	93%	100%
28	вчителі-логопеди	3	67%	100%	100%
29	завідувачі ЗДО	7	71%	29%	100%
30	вч. зарубіжної літератури	13	77%	92%	100%
31	заступники з ВР	6	83%	100%	100%
32	бібліотекарі	14	93%	86%	100%
33	вч. обслуговуючої праці	6	100%	83%	100%
34	вихователі-методисти ЗДО	6	100%	100%	100%
35	вихователі ГПД	5	100%	80%	100%
36	вихователі шкіл-інтернатів, дит. будинків (гуртожитків)	4	100%	100%	100%
37	вч. захисту Вітчизни	4	100%	100%	100%
38	вч. російської мови та літ-ри	3	100%	100%	100%
39	практичні психологи ЗДО	2	100%	100%	100%
40	вч. природознавства	1	100%	100%	100%

Середнє значення

66%

75%

91%

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КЕРІВНИКІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Таблиця 2. Активність слухачів за районами, містами

№ п/п	Район, місто	Загальна к-ть слухачів	% активних слухачів
1.	Баришівський	15	100%
2.	Богуславський	3	100%
3.	Бородянський	5	100%
4.	Вишгородський	7	100%
5.	Іванківський	12	100%
6.	Кагарлицький	5	100%
7.	Макарівський	6	100%
8.	Обухівський	5	100%
9.	П-Хмельницьк	21	100%
10.	Поліський	10	100%
11.	Сквирський	8	100%
12.	Ставищенський	4	100%
13.	Таращанський	5	100%
14.	Тетіївський	1	100%
15.	Яготинський	19	100%
16.	м.Березань	3	100%
17.	м.Славутич	13	100%
18.	школи-інтерн.	13	100%
19.	ПТНЗ	2	100%
20.	Броварський	53	98%
21.	К-Святошинськ	48	96%
22.	м.П-хмельницьк	48	96%
23.	Згурівський	19	95%
24.	м.Біла Церква	33	94%
25.	Рокитнянський	12	92%
26.	м. Буча	22	91%
27.	інші заклади	20	90%
28.	м.Бровари	95	89%
29.	м.Ірпінь	19	89%
30.	м.Васильків	8	87%
31.	м. Обухів	8	87%
32.	Васильківський	37	86%
33.	Миронівський	13	85%
34.	Володарський	38	82%
35.	Білоцерківський	5	80%
36.	Бориспільський	30	80%
37.	Фастівський	15	80%
38.	м.Фастів	4	75%
39.	м.Бориспіль	11	64%

РОЗДІЛ III. НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

3.1. Про структуру та змістове наповнення інформаційно-методичного збірника «Методичний поради́ник: організа́ція та зміст освітнього процесу у 2018/2019 н.р.»

Матушевська О.В.,

методист відділу музейної освіти та бібліотечної справи, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»

Упродовж 2000-2015 р.р. Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів готував традиційне видання **«Методичні рекомендації щодо організації та змісту навчально-виховного процесу в закладах освіти Київщини у (для прикладу) 2014/2015 н.р.»**.

Стрімке входження інформаційно-комунікаційних технологій у практику роботи закладів освіти й освітніх установ спонукало колектив КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» до пошуку нових і сучасних форм створення й оприлюднення видання такого типу.

Цьогоріч електронне видання має таку назву: ***інформаційно-методичний збірник «Методичний поради́ник: організа́ція та зміст освітньої діяльності у 2018/2019 навчальному році» (редакційна колегія: Н.М. Бендерець, О.І. Алексеева, О. В. Матушевська, В. А. Ткач; за заг. ред. Н.М. Бендерець, О. В. Матушевської) (ID - 5612) і розміщено у структурі інформаційної системи інституту «Нормативно-правове і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу» в рубриці «Методичний поради́ник»*** (розміщено видання на 2015/2016, 2016/2017, 2018/2019 н.р.).

Станом на 31.08.2018 зафіксовано понад **760 тисяч** користувачів, **2,4 млн переглядів матеріалів** інформаційної системи інституту, яка розпочала функціонувати з 01 жовтня 2016 року (у тому числі понад **185 тисяч** переглядів матеріалів видання «Методичний поради́ник: організа́ція та зміст освітньої діяльності у 2018/2019 навчальному році»).

У структурі «Методичного поради́ника» представлено розділи:

Розділ I. Нормативно-правове забезпечення діяльності закладів освіти у 2018/2019 навчальному році.

Розділ II. Організація та зміст освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти.

РОЗДІЛ III. НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

Розділ III. Організація та зміст освітнього процесу в початковій школі.

Розділ IV. Організація та зміст освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Розділ V. Психологічний супровід освітнього процесу.

Розділ VI. Освіта дітей з особливими освітніми потребами.

Розділ VII. Позашкільна освіта та виховання.

Розділ VIII. Міжнародна співпраця. дослідно-експериментальна робота. інноваційна діяльність.

Розділ IX. Наукове і методичне забезпечення професійної діяльності освітян.

Розділ X. Поради батькам.

У розділі I. «Нормативно-правове забезпечення діяльності закладів освіти у 2018/2019 навчальному році» матеріали згруповано за рубриками: «Матеріали до серпневих конференцій і засідань педагогічних рад 2018», «Організація освітньої діяльності», «Робота з обдарованими дітьми», «Державна підсумкова атестація», «Зовнішнє незалежне оцінювання».

Розділ II. «Організація та зміст освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти» презентує матеріали за рубриками: «Накази МОН України», «Інструктивно-методичні рекомендації МОН України», «Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти».

У структурі розділу III. «Організація та зміст освітньої діяльності в початковій школі» представлено матеріали, згруповані за рубриками: «Державний стандарт початкової освіти», «Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Нова українська школа: нормативно-правове забезпечення», «Типові освітні та навчальні програми для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти», «Прийом дітей до перших класів закладів загальної середньої освіти», «Типові освітні та навчальні програми для 2-4-х класів закладів загальної середньої освіти», «Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в Новій українській школі», «Підручники (повні електронні версії оригінал-макетів підручників для 1 класу 2018 року видання, посилання на повні електронні версії підручників для 4 класу)»; «Посібники», «Онлайн-курс для вчителів початкової школи», «Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності в початковій школі», «Перелік навчальних програм, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної

РОЗДІЛ III.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

складової навчальних планів початкової школи у 2018/2019 навчальному році (2014-2018 рр.)», «Лего-конструювання».

У структурі **IV розділу «Організація та зміст освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти»** матеріали згруповано за освітніми галузями й навчальними предметами, що входять до освітніх галузей Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

На початку цього розділу розміщено:

повні електронні версії оригінал-макетів підручників для 5, 10 класу 2018 року видання;

повні електронні версії оригінал-макетів підручників для 7, 8, 9 класів;

матеріали рубрики «Наскрізнi змістові лінії: матеріали для всіх навчальних предметів», зокрема:

відеорекомендації до оновлених навчальних програм для 5-9 класів,

матеріали для реалізації наскрізної змістової лінії «Підприємливість та фінансова грамотність» у навчальних програмах 5-9 класів, посібник “Громадянська відповідальність. 80 вправ для формування громадянської та соціальної компетентностей під час вивчення різних шкільних предметів. 5-9 класи”,

лайфхаки від практиків для роботи за оновленими програмами.

Рубрика «Зошити» представляє низку матеріалів, як-от: методичний порадник «Вимоги до виконання, оформлення й перевірки письмових робіт (зошитів) із української мови і літератури та зарубіжної літератури в 5-11 класах», методичні рекомендації: щодо ведення та перевірки зошитів з математики в навчальних закладах, щодо вимог до ведення та перевірки зошитів з математики в ЗНЗ.

Матеріали з кожного **навчального предмета** структуровано таким чином:

оновлена навчальна програма з предмета для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти;

матеріали ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» про реалізацію наскрізних змістових ліній («Громадянська відповідальність», «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Здоров’я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність») у процесі вивчення даного навчального предмета;

навчальні програми для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти;

РОЗДІЛ III. НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

методичні рекомендації щодо організації освітньої діяльності;
перелік навчальної літератури з навчального предмета, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗЗСО у 2018/2019 н.р.;

перелік навчальних програм з предмета, курсів рекомендованих МОН України, для реалізації **варіативної складової** навчальних планів у 2018/2019 н.р.;

он-лайн курси і книги;

електронні версії оригінал-макетів підручників для учнів 5, 7, 8, 9, 10 класів;

електронні ресурси з предмета тощо.

У **розділі V. «Психологічний супровід освітньої діяльності»** матеріали згруповано за рубриками «Нормативно-правове забезпечення», «Наукове і методичне забезпечення діяльності працівників психологічної служби», «Професійні конкурси» тощо.

Розділ VI. «Освіта дітей з особливими освітніми потребами» презентує комплекс нормативно-правових документів і навчально-методичних матеріалів з відповідної тематики.

Розділ VII. «Позашкільна освіта та виховання» містить рубрики «Нормативно-правове забезпечення», «Навчально-методичне забезпечення», «Протидія булінгу», «Особиста безпека дитини», «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція», «Протидія торгівлі людьми», «Профілактична протинаркотична та протиалкогольна виховна робота», «Громадське обговорення» тощо.

У **розділі VIII. «Міжнародна співпраця. Інноваційна освітня діяльність»** уміщено матеріали з відповідної тематики, у тому числі аналітичні матеріали про тематику й упровадження програм дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського і регіонального рівнів, накази МОН України з питань реалізації інноваційної освітньої діяльності.

Розділ IX. «Наукове і методичне забезпечення професійної діяльності освітян» містить матеріали з питань практичної реалізації актуальних питань освітньої діяльності, важливі для професійної діяльності педагогічних працівників незалежно від їхнього фаху.

У **розділі X. «Поради батькам»** представлено матеріали для роботи з батьками, зокрема: публікації «ТОП-30 порад батькам школярів молодших класів», «Як уберегти дитину від сексуального насильства», «Як захистити права інклюзивної дитини в школі», «Батьківський експеримент: життя без крику на дітей», інфографіка «Психологічні і фізичні ознаки булінгу (цькування)» за матеріалами проекту Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) «Викресли булінг», тощо.

РОЗДІЛ III.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

Редакційна колегія продовжує працювати над змістовим наповненням розділів видання.

Окремо висвітлимо питання про **переліки навчальних програм для реалізації варіативної складової** навчальних планів закладів загальної середньої освіти та позашкільних навчальних закладів. У випуску «Методичного poradnika» представлено переліки **навчальних програм для реалізації варіативної складової** навчальних планів закладів загальної середньої освіти для початкової школи та з усіх предметів, що представляють освітні галузі, для 5-11 класів.

Для зручності пошуку і користування подаємо список вищезазначених переліків, підготовлених і розміщених в інформаційній системі інституту та випуску «Методичного poradnika» (з приєднаними посиланнями та ідентифікаційним номером):

перелік навчальних програм, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2018/2019 н.р.:

[початкова школа](#) (ID – 6698);
[українська мова](#) (ID – 6669);
[українська література](#) (ID – 7360);
[іноземні мови](#) (ID – 7369);
[зарубіжна література](#) (ID – 7366);
[історія України, всесвітня історія, правознавство, філософсько-світоглядні дисципліни, курси морально-етичного спрямування](#) (ID – 7444);
[математика](#) (ID – 7404);
[фізика, астрономія](#) (ID – 7428);
[біологія, екологія](#) (ID – 7413);
[основи здоров'я](#) (ID – 7417);
[хімія](#) (ID – 7444);
[географія](#) (ID – 7433);
[економіка](#) (ID – 7436);
[інформатика](#) (ID – 7421);
[трудове навчання, технології, креслення](#) (ID – 7440);
[фізична культура](#) (ID – 7444);
[захист Вітчизни](#) (ID – 7425).

Також інформуємо про **переліки навчальної літератури** (програми, підручники, посібники, робочі зошити тощо), представлені у листах МОН України і підготовлені ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» для організації освітнього процесу у 2018/2019 н.р.:

РОЗДІЛ III.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

дошкільна освіта (ID – 7353);
початкова школа (ID – 7330);
основна і старша школа (ID – 7330);
освіта дітей з особливими освітніми потребами.

Просимо взяти до уваги, що в навчальному процесі у 2018/2019 н.р. можуть використовуватися програми, яким надано гриф МОН України (або науково-методичних установ у програмах для позашкільної освіти, виховної роботи тощо) протягом 2014-2018 років, тобто термін грифа не перевищує 5 років.

Навчальні програми, термін дії грифа яких перевищує 5 років, потребують перегрифування, доопрацювання, оновлення і вилучаються з використання в освітній діяльності.

Якщо є навчальні програми, не внесені до переліків, але ці програми мають гриф МОН України, що відповідає терміну 5 років (2014-2018 рр.), то такі програми є чинними і можуть повноцінно використовуватися закладами освіти і педагогами для освітньої діяльності у 2018/2019 навчальному році.

Керівникам органів управління освітою, навчальних закладів, методичним і педагогічним працівникам у використанні програм варіативної складової потрібно керуватися конкретними листами або наказами МОН України.

Переліки навчальних програм, розміщені в «Методичному пораднику», інші переліки, є не нормативним документом, а **методичними матеріалами** для використання у професійній діяльності. Тому **вимога користуватися лише програмами, внесеними до переліків, є неправомірною**.

Більшість матеріалів «Методичного порадника» розміщено в інформаційній системі інституту і на них є окремі посилання саме в інформаційній системі. Пошук матеріалів, розміщених в інформаційній системі, можна здійснити за датою, номером, типом документу, категорією (або номінацією з проблеми), ключовими словами, а також за ідентифікаційним номером (ID) матеріалу в інформаційній системі.

Для пошуку матеріалу за ідентифікаційним номером потрібно скористатися *функцією «Знайти за ID»*, яка розміщена у правій частині інформаційної системи. Для пошуку матеріалу потрібно ввести ID номер матеріалу – останні чотири цифри, зазначені в назві електронного посилання на матеріал, наприклад: <https://base.kristti.com.ua/?p=7454> (ID – 7454). У кожному матеріалі, розміщеному в інформаційній системі, у правій частині зверху, над назвою конкретного матеріалу зазначено:

РОЗДІЛ III.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

кількість переглядів та ідентифікаційний номер матеріалу. Отже, набравши ID номер матеріалу у функції «Знайти за ID», потрібно натиснути клавішу «Enter», після чого система здійснює пошук і вибір матеріалу та розміщує його для перегляду користувачем. Набравши, для прикладу, 7454 у віконечку, в якому написано «Введіть ідентифікатор (ID)», натиснувши клавішу «Enter», інформаційна система знаходить і розміщує для перегляду лист МОН України №1/9-332 від 22.05.2018 "Про особливості впровадження інтегрованого навчання відповідно до Типових освітніх програм ЗЗСО I ступеня".

З метою забезпечення оперативного інформування освітян про нові надходження деякі матеріали в «Методичному poradniky» не мають прямого посилання на інформаційну систему, а створені як гіперпосилання на публікацію, розміщену на відповідному сайті, порталі, платформі. Такі матеріали можна відкрити через «Методичний poradniky».

Якщо Ви не знаходите матеріали в інформаційній системі, тоді можете знайти і відкрити їх у «Методичному poradniky» через приєднання до назви матеріалу гіперпосилання.

На освітньому **порталі інституту** (права частина головної сторінки) розміщено банер **«Методичний poradniky 2018/2019»**, з якого Ви перейдете на щорічний випуск видання.

В інформаційній системі створено **рубрику «Методичний poradniky»**, у якій розташовано випуски видання на 2016/2017, 2017/2018 навчальні роки.

На освітньому порталі інституту (ліва частина головної сторінки) функціонує **рубрика «ІС «Нормативно-правове і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу»**», у якій відображаються п'ять останніх розміщених матеріалів у хронологічному порядку, відповідно до дати документа або інформаційного повідомлення. Звертаємо Вашу увагу на те, що в цій рубриці інформація оновлюється автоматично, тому її оновлення відбувається протягом кількох годин або доби (тобто матеріал може бути в інформаційній системі, а в рубриці відображається згодом, через кілька годин або наступної доби).

Робота над формуванням змістового наповнення «Методичного poradniky 2018/2019» продовжується. Матеріали, які стосуються організації та змісту освітньої діяльності протягом 2018/2019 н.р., і надалі розміщуватимуться у щорічному випуску «Методичного poradniky». Паралельно з цим в інформаційній системі інституту **щомісяця** формуватимуться матеріали **[інформаційно-методичного збірника «Методичний вісник»](#)**, у якому нові матеріали розміщуватимуться за

РОЗДІЛ III. НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

тематичними рубриками упродовж місяця. З початком нового місяця матеріали розміщуватимуться у наступному випуску «Методичного вісника».

Звертаємо Вашу увагу на те, що **рубрика «Методичний вісник»** знаходиться у першій верхній голубій стрічці інформаційної системи, праворуч від рубрики «Методичний порадник».

Запрошуємо всіх освітян відвідати **інформаційну систему інституту** та «**Методичний порадник**», переглянути й опрацювати матеріали для освітньої діяльності у 2018/2019 н.р.

3.2. Організація, зміст та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» в закладах загальної середньої освіти Київської області

Седеревічене А.О.,

старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»

Науково-педагогічний проект «Інтелект України» спрямований на реалізацію концептуальних положень Нової української школи, вимог Державних стандартів початкової освіти та базової і повної загальної середньої освіти, завдань «Державної цільової програми роботи з обдарованою молоддю».

Сутність проекту полягає в збалансованому доборі та використанні найсучасніших методик, дидактичних методів і прийомів навчання учнів. Саме така комбінація методик, побудова навчального процесу на компетентнісних засадах, оптимальна організація навчального середовища, запропонована автором проекту Гавриш Іриною Володимирівною, сприяють формуванню в учнів активної життєвої позиції, ключових та предметних компетентностей, необхідних для їх успішної самореалізації в суспільстві.

Науково-педагогічний проект «Інтелект України» упроваджується в закладах загальної середньої освіти Київської області з 2011/2012 навчального року. У 2018/2019 навчальному році учасниками проекту стали учні 96 закладів, за проектом буде навчатися 411 класів.

Організація освітнього процесу за проектом здійснюватиметься в 2018/2019 н.р.:

РОЗДІЛ III.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

у **1-му класі** – відповідно до листів Державної служби якості освіти № 01-22/322 від 24.05.2018 та Міністерства освіти і науки України № 1/9-344 від 25.05.2018;

у **2-8 класах** – відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 №1319 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів».

Новий Типовий навчальний план для I циклу навчання (у 2018/2019 н.р. за ним будуть навчатися тільки першокласники) розроблено на основі Базового навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання Державного стандарту початкової освіти.

У Типовому навчальному плані використано надану Державним стандартом початкової освіти можливість здійснення повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей.

Мета і завдання **мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література)** реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» (1-4 класи – 6 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1-4 класи – 1 год/тижд.). **Іноземна освіта** як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (1-2 класи – 2 год/тижд.; 3-4 класи – 3 год/тижд.).

Мета і завдання **математичної освітньої галузі** реалізуються через навчальні предмети «Математика» (1-4 класи – 3 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1 клас – 1 год/тижд.; 2-4 класи – 1,5 год/тижд.).

Мета і завдання **природничої освітньої галузі** реалізуються через навчальний предмет «Я пізнаю світ» (1 клас – 2 год/тижд.; 2-4 класи – 2,5 год/тижд.).

Мета і завдання **мистецької освітньої галузі** реалізуються через навчальні предмети «Мистецтво» (1-4 класи – 1 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1-4 класи – 1 год/тижд.); **інформатичної** – завдяки вивченню предмета «Інформатика» (2-4 класи – 1 год/тижд.).

Включення до навчального предмета «Я пізнаю світ» однієї години **фізкультурної галузі** забезпечує належний рівень рухової активності учнів та надає можливість інтегровано реалізувати здоров'язбережувальну мету освіти завдяки систематичному виконанню різноманітних вправ для психологічного розвантаження, зняття перевтоми, а також для профілактики найпоширеніших відхилень у здоров'ї молодших учнів – порушення зору, постави тощо.

РОЗДІЛ III.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

Варіативна складова Типового навчального плану (1-4 класи – 1 год/тижд.) може використовуватися на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження курсів за вибором, індивідуальні заняття та консультації учнів.

У зв'язку зі спрямованістю науково-педагогічного проекту «Інтелект України» на реалізацію основних положень STEM-освіти, інтеграції української освіти в європейський і світовий освітній простір доцільним є виділення годин варіативної складової на мовно-літературну освітню галузь (іноземна мова).

Згідно з листом Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» № 22.1/12-Г-432 від 26.06.2018 навчально-методичним комплектам *«Математика»*, *«Українська мова»*, *«Я пізнаю світ»* для 1-2 класів, які розроблено за освітньою програмою «Інтелект України», надано гриф «Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах» (протокол №9 від 14 червня 2018 року).

Перелік навчально-методичних матеріалів, що входять до навчально-методичного комплекту з математики:

1. Навчальна програма з математики (1–2 класи) для закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України».

2. Зошити з друкованою основою з комплектами мультимедійних навчальних ресурсів, засобами навчання та методичними матеріалами, зошитами для тренувальних і розвивальних вправ, довідник з математики.

Перелік навчально-методичних матеріалів, що входять до навчально-методичного комплекту з української мови:

1. Навчальна програма з української мови (1–2 класи) для закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України».

2. Зошити з друкованою основою з комплектами мультимедійних навчальних ресурсів, засобами навчання та методичними матеріалами, зошитами для тренувальних і розвивальних вправ, довідник з української мови.

Перелік навчально-методичних матеріалів, що входять до навчально-методичного комплекту з предмета «Я пізнаю світ»:

1. Навчальна програма з предмета «Я пізнаю світ» (1–2 класи) для закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України».

РОЗДІЛ III.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

2. Зошити з друкованою основою з комплектами мультимедійних навчальних ресурсів, засобами навчання та методичними матеріалами, зошитами для розвивальних вправ.

З метою посилення індивідуальної роботи з учнями відповідно до «Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, поділ класів на групи здійснюється під час вивчення іноземної мови, української мови, інформатики за умови відповідної кількості учнів у класі (більше 27).

Під час вивчення української мови поділ на групи відбувається в процесі її вивчення як окремого навчального предмета (українська мова – 6 год/тижд.), так і під час вивчення як органічної складової інтегрованого навчального курсу «Я пізнаю світ» (українська мова – 1 год/тижд.). У разі поділу класу на групи під час вивчення української мови в класному журналі на запис уроків української мови як окремого предмета й української мови в інтегрованому курсі відводяться окремі сторінки для кожної групи.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється з урахуванням рекомендацій [листа Міністерства освіти і науки України № 1/9-322 від 18.05.2018 р.](#) «Роз'яснення щодо порядку поділу на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей», у якому наголошується, що «поділ класів на групи здійснюється незалежно від того, як розподілений між окремими й інтегрованими предметами час, відведений на відповідні освітні галузі».

Згідно з листом Міністерства освіти і науки України № 1/9-450 від 23.08.2017 р. «Щодо методичних рекомендацій для експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів» навчальні предмети, що вимагають значного розумового напруження (українська мова, іноземна мова, математика), доцільно ставити у розкладі другими і третіми уроками. Навчальні предмети «Фізична культура» та «Мистецтво» доцільно проводити на четвертому, п'ятому уроках. Інтегрований курс «Я пізнаю світ» та введення в навчальний день ранкових зустрічей (як особливої форми роботи, що визначає тематику дня, мотивує на діяльність, забезпечує позитивну атмосферу в учнівському колективі) вносять у розклад уроків у 1-х класах певні особливості. Оскільки ранкові зустрічі входять у часові межі уроку інтегрованого курсу «Я пізнаю світ», то цей урок щодня у розкладі є першим.

РОЗДІЛ III. НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

Процес і зміст підготовки вчителів до впровадження в практику роботи закладів науково-педагогічного проекту «Інтелект України» передбачав проведення фахових курсів підвищення кваліфікації «Нова українська школа: реалізація компетентнісного підходу» для вчителів початкових класів (13.08-17.08.2018) та вчителів-предметників основної школи (17.08.-23.08.2018); проведення науково-практичних консультацій з питань дидактики, методики, психології, організації роботи з академічно обдарованими дітьми; здійснення науково-методичного супроводу реалізації проекту в закладах; наставництво та стажування.

Проект активно впроваджується в освітній процес закладів освіти області, знаходить підтримку серед педагогічної та батьківської громадськості.

3.3. Упровадження курсу «Культура добросусідства» в закладах освіти Київщини

Микитюк Л.В.,

методист відділу виховної роботи та позашкільної освіти, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів

Програми і навчально-методичний комплекс курсу «Культура добросусідства» можуть використовуватися:

– в **Новій українській школі:**

для проведення «ранкових зустрічей»;

як регіональний варіант інтегрованого курсу «Я досліджую світ»;

– як матеріали для створення вчителем власним програм інтегрованого курсу «Я досліджую світ» та програм виховної роботи.

Навчальний курс «Культура добросусідства» може використовуватися **вчителями початкових класів, вчителями-предметниками, шкільними психологами, соціальними працівниками у 1-4, 5-11 класах закладів загальної середньої освіти** як спецкурс за рахунок годин годин варіативної складової навчальних планів (35 год. на рік) за умови проходження ними відповідної методичної підготовки, про що засвідчують відповідні сертифікати педагогічних працівників.

РОЗДІЛ III.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

Мета курсу «Культура добросусідства» (далі Курсу) – виховання соціально компетентних, критично мислячих і толерантних осіб, громадян і патріотів Батьківщини, які відповідально ставляться до свого краю, громади, прагнуть зберігати, розвивати та примножувати природний, економічний і культурний потенціал України.

Завдання Курсу:

створення системи роботи з формування соціальної, громадянської компетентності та однієї з її складових – толерантності (у широкому сенсі, тобто етнічної, релігійної, мовної, гендерної, вікової, соціальної);

формування бачення свого місця в сьогоденні й майбутньому, відповідального ставлення до рідного краю як основоположного елемента виховання патріота України;

розвиток критичного мислення;

знання права людини та набуття досвіду активних соціальних дій;

протидія розвитку негативних етнічних авто- і гетеростереотипів;

розвиток навичок успішної міжкультурної комунікації;

формування навичок ведення діалогу і переговорного процесу, рішення проблемних і конфліктних питань відповідно до демократичних принципів і принципів «культури миру».

підвищення педагогічної культури та формування громадянської компетентності батьків;

популяризація історії й культури різних етносів, що мешкають на теренах Київщини;

ознайомлення з сучасними культурними центрами регіону, відомими людьми, які уславили край;

формування мовної толерантності інтересу до рідної і державної мови, вивчення мов своїх сусідів;

формування уявлення про різноманітні релігії та конфесії, ментальні особливості сусідів, їх світоуявлення й цінності;

ознайомлення з природою та історією регіону, в т. ч. з «усною історією»;

організація профорієнтаційної роботи, з акцентом на попит у регіоні та перспективи розвитку економіки області;

формування підприємницьких навичок й ініціатив.

Нормативне і навчально-методичне забезпечення курсу:

лист МОН України від 03.07.2018 № 1/9-415 «Інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення в закладах загальної середньої освіти навчальних предметів та організації освітнього процесу у 2018/2019 навчальному році» ([початкова школа](#), [громадянська освіта](#));

РОЗДІЛ III.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 15.06.2018 №22.1/12-Г-368 «Про схвалення курсу «Культура добросусідства»;
«Український віночок. Регіон»: програма для закладів дошкільної освіти;

програми для закладів загальної середньої освіти:

- «Я, моя сім'я й мої сусіди» (може бути використана у 1-5-х класах);
- «Місце, де ми живемо» (може бути використана у 2-6-х класах);
- «Працюємо, навчаємося й відпочиваємо разом» (може бути використана у 3-9-х класах);
- «Цінуймо край – пишаймося Україною» (може бути використана у 4-9-х класах);
- «Я. Ми. Країна»: програма для виховних годин (може бути використана у 5-12-х класах);

робочі зошити:

– Культура добросусідства: «Я, моя сім'я, мої сусіди»: робочий зошит для 1-го класу загальноосвітніх шкіл м. Києва й Київської області / автори-укладачі : М.А. Араджионі, О.І. Боярчук, Л.Ф. Кравцова, Л.В. Кравчук, Л. В. Микитюк. – Київ : ЧП «Золоті Ворота». – 2015. – 80 с.

– Культура добросусідства : місце де ми живемо Київщина: Робочий зошит для учнів 2 класу загальноосвітніх шкіл з м. Києва та Київської області / автори- укладачі М.А. Араджионі, О.І. Боярчук, Л.Ф. Кравцова, Л. В. Кравчук, Л. В. Микитюк. – 2-ге вид. перероб. і доповн. – К. : ТОВ «Прометей», 2017. – 88 с.

– Культура добросусідства: Учимося, відпочиваємо та працюємо разом. Київщина. Частина 3 : Робочий зошит для дітей і матеріали для батьків і педагогів закладів загальної середньої освіти Київської області та м. Києва / [автори-укладачі: М.А. Араджионі, О.І. Боярчук, Л.В. Кравчук, Л. В. Микитюк. – Київ: ТОВ «Прометей», 2017. . – 88 с.

Зазначені програми дозволяють широко використовувати новітні освітні технології у навчанні, стимулюють введення нових форм роботи, таких як інтерактивні заняття, тренінги, дискусії, ділову гру, кейс-стаді та ін.

Курс «Культура добросусідства» є важливою складовою частиною сучасної громадянської освіти дітей різного віку, а також їхніх батьків, дає змогу широко залучати до освітнього процесу дорослих і громаду, що сприяє розвитку інтеграційних процесів у суспільстві.

*КНЗ КОР «Київський обласний інститут
післядипломної освіти педагогічних кадрів»
Редакційно-видавничий підрозділ*

**пропонує
поліграфічні послуги:**

*кольоровий та ч/б друк, копіювання (ксерокс);
обробка друкованої продукції (ламінування,
прошивання документів, курсових та дипломних робіт
пружинами й термобіндером);*

***виготовлення:** бланків, блокнотів, буклетів, брошур,
журналів, каталогів, навчальних посібників.*

Ми завжди раді зустрічі з вами!

**Корпус № 3 (колишній санаторій),
кабінет № 29 (другий поверх, ліве крило)**

Графік роботи:

понеділок – четвер

8.00 – 17.00

обідня перерва 12.15 – 13.00

п'ятниця

8.00 – 16.00

обідня перерва 12.00 – 13.00

Інформаційно-методичний збірник
Серпень, 2018

Спеціалізоване педагогічне видання департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації та Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»

Відповідальна за випуск: О. В. Матушевська
Редагування: О.В. Матушевська, О.Ю.Ткач
Комп'ютерне макетування: О.Ю. Ткач

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців ДК № 4830 від 14.01.2015 р.

Реєстраційне свідоцтво КІ № 424 від 20.12.1999 р.

РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ПІДРОЗДІЛ
КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
м. Біла Церква, вул. Ярослава Мудрого, 37
Тел. (04463) 5-04-24, 5-04-22
E-mail: Kyiv_academy@ukr.net
Web: <https://kristti.com.ua/>